

A BEVÁNDORLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

327 East 13th Street
New York City

Előfizetési díj:

Egész évre New Yorkban \$3.00
A vidéken 2.50
Egyes szám ..... 3c.

MEGJELEN KÉTSZER HETENKINT: KEDDEN ÉS
PÉNTEKEN.

Szerkesztő: SINGER MIHÁLY.

Editorial Rooms:

327 East 13th Street
New York City

Subscription:

Per annum, in N. Y. City \$3.00
United States and Canada 2.50
Single copy ..... 3 cts.

Entered as second-class matter January 3, 1905, at the Post Office at New York, N. Y., under the act of Congress of March 3, 1879

IV. Évfolyam. 58. szám.

NEW YORK, N. Y., PASSAIC, N. J., PITTSBURGH, PA., 1907. JULIUS 19-én

IV. Year. No. 58.

UTÓHANGOK.

A MAGYAR SEGÉLYEGYLET HÉTFŐI KÖZGYŰLÉSE.

Az a vád, amelyet a segélyegylet közgyűlése napján a segélyegylet igazgatósága ellen emeltem, nem tévesztette el hatását. A segélyegylet tagjainak többsége magáévá tette a vádat és kibuktatta hivatalából az igazgatóságot, amint ez a lap más helyén közzétett tudósításból olvasható.

Az igazgatóság bukása azonban sem engem, sem másokat győzelemi mámorba ne ejtsen. Intsen bennünket komoly kötelességekre, amelyek hatványozott mértékben esnek a segélyegylet mindama tagjaira, akik az igazgatóság megbuktatásán fáradoztak, megbuktatását keresztülvitték. Ne feledkezünk meg arról, hogy mi CSAKIS azért romboltunk, mert építeni akarunk. És ne hagyjuk tekinteten kívül csak egy percig sem, hogy az igazgatóság megbuktatásával nem a személyek megváltoztatását céloztuk, hanem azt akartuk és kell, hogy azt akarjunk a jövőben, hogy megváltozzék az az eléggé nem kórhzotatandó rendszer, mely a segélyegyletben eddig divott s mely lehetetlenné tette azt, hogy a segélyegylet kivége a maga részét az összmagyarorszag mozgalmából és szolgálataiba álljon azoknak a magasabb érdekeknek, elősegítse azokat a nagyobb szabású törekvéseket, amelyeknek megvédése és megvalósítása erkölcsi és anyagi életfeltételét képezi a milliókra felszaporodott amerikai magyarságnak.

A segélyegylet eddigi igazgatósága ÖNKÉNT szabott magának szűk hatáskört. Az eddigi igazgatóságot csupán tekintetek uralták, de nem a magyarság iránt való tekintetek, hanem kizárólagosan az a tekintet, hogy mi tetszik felfelé.

Én azt hiszem, hogy a rendszerváltozással MINDEN fog tetszeni felfelé, mert a most megválasztandó igazgatóság a tagokkal való összhangzatos működésben figyelmét mindenre ki fogja terjeszteni, amitől várható, hogy az amerikai magyarság erkölcsi és anyagi értékét növeli. És én nem hiszem, hogy létezik ember, aki azt merné állítani, hogy a magyarság érdekei körül való komoly buzgólkodás NEM fog tetszeni a magyar kormányban és a magyar kormány itteni magyar képviselőjének.

Hoening O'Carrol báró főkonzul a közgyűléshez intézett levelében nyíltan elárulja, hogy ő is szíve mélyéből óhajtja ilyen értelemben a változást. Erről tanuskodnak a

következő szavai: „CSINÁLJUNK VALAHÁRA A RÉGI SZÁMADÁSON KERESZTÜL EGY VONÁST, USSÜNK FEL EGY FEHÉR LAPOT, MELYRE EGY MEGTISZTULT, EGYMÁST TÁMOGATÓ, ELŐRETÖREKVŐ MAGYARSÁG TÖRTÉNETÉT IRHATJUK.”

Hadd álljon azonban itt az érdekes levél az ő egész terjedelmében. Hoening báró főkonzul ur a következőket írta:

„Köszönve az e hó 15-én tartandó negyedévi gyűlésre szóló meghívást, de egyszersmind kérve engem meg nem jelenésemért kimenteni, mint a Magyar Segély Egylet és igazgató tanácsának tagja bátorkodom a t. közgyűlés figyelmét a következőkre felhívni.

Habár mindig abban jártam és mindig abban fogok járni ezentul is, hogy magamat az egylet vezetését illetőleg személyi kérdésektől távol tartsam, mivel itten is az az elv, kell, hogy érvényhez jusson, mely minden magyar intézményt ural, t. i. a többség akarata s mivel ezen akarathoz mesterséges befolyásolása sem állandó eredménnyel nem járna, sem pedig az egylet érdekében nem volna, mindezek daczarámégis azt a kérést szeretném a t. tagokhoz intézni, hogy a tárgyalásokat testvéri szellemben a közös jónak szem előtt tartásával minden személyes támadás és gyanúsítás nélkül tartsák meg.

Az Egyesült Államokban élő magyarság története, sajnos, eléggé bizonyítja, hogy személyeskedés, a különböző kisebb pártokra való szakadás, a kölcsönös ellenségeskedés és intrikák az erőknél, tekintélyknél, legfontosabb érdeklődésüknek sirásai voltak.

Csináljunk valahára a régi számadáson keresztül egy vonást, üssünk fel egy fehér lapot, melyre egy megtisztult, egymást támogató, előre törekvő magyarság történetét írhatjuk.

Becsüljük Hazánknak, melynek földjéből mindnyájan származunk, a történelem által szentesített intézményeit, becsüljük az egymás nézeteit és becsüljük ezeket akkor is, ha jobb meggyőződés folytán lettek megváltoztatva, mert a történelem legnagyobb alakjainak is meg volt engedve nézeteiket akkor megváltoztatni, ha jobb belátásuk ezt megkívánta.

Ha a Magyar Segélyegylet tanácskozásai ezen engedékeny és testvéri szellemben fog-

nak lefolyni és ha ezen szellem közöttünk, amerikai magyarok között el fog terjedni, akkor a magyar nevünk fölött egy új hajnal fog pirkadni.

Ezen szívből jövő óhajjal maradok az igen tisztelt Magyar Segélyegylet kész szolgája
Br. Hoening O'Carrol Ottó.”

Ha az igazgatóság a hétfőn megtartott viharos közgyűlésen e szép levél tartalmát magáévá tette volna, ha a többség akarata előtt meghajlott volna azzal a tisztelettel, amely tisztelet híjján semminemű testület nem létezhet s ha létezik, üdvös eredményeket működésében felmutatni nem képes, akkor a vihar nem szedte volna fel az utca szeméjt és tombolása nem ejtett volna kárt semmiben és senkiben.

Az elmérgesedést az okozta, hogy a kisebbség sehogy sem akarta elismerni azt, hogy a többségnek is vannak jogai, oly jogok, amelyekből annál kevésbé akarta magát megfosztani, mert azokat a jogokat nem a maga, hanem a közügy érdekében kívánta érvényesíteni.

A vihar kitombolt. Még tombolása közben is elismerte azonban mindenki, hogy az igazgatóság a menház vezetése körül érdekeket szerzett. Az igazgatóság azért bukott meg, mivel jogkörét túllépte, mivel az alapszabályokat tekintetbe nem vette, mivel kifelé nem bírta vagy nem akarta elég nyomtatékkal hangsúlyozni hogy magyar intézménynek áll az élén. Egyéniségében nem lett megbántva a közgyűlésen senki. Nincsen tehát okunk egymásra haragudni. A támadottak hadd fogjanak hát kezét a támadókkal, hadd dolgozzanak most már harmónikus együtt ama nagy célok megvalósítására, amelyeket a segélyegylet szabadalmi levelében kifejtettek.

Aki duzzogva leteszi a fegyvert, mivel generális nem lehet többé, az soha sem küzdött nemes ügyért, hanem a gallérján levő csillagokért. Aki nem bír felemelkedni arra a magaslatra, ahol józan higgadsággal fogadhatja még a legkiméletlenebb kritikát is, az soha sem volt érett arra, hogy a közügyek terén vezető szerepet vállaljon.

Az ügy szeretése kell hogy egyesítsen bennünket. Lássuk, hogy mire képesek azok, akik az eddigi vezetőkkel nem voltak megelégedve s most vezetni fognak. Adjuk meg

nekik az alkalmat akaruknak kifejtésére, tehetségüknek érvényesítésére.

Én hiszem, hogy a legjobbat akarják. A tagok együttműködését akarják az igazgatókkal nemes czélok megvalósítására. Azt akarják, hogy intézményünk magyar volta domborodjék ki mindenben és mindenkor.

Van-e valaki, aki ezt nem akarja? Ha van, úgy jól teszi, ha félre vonul. De én azt hiszem, hogy nincsen. S mivel úgy hiszem, él bennem a meggyőződés, hogy a keserűség melyet a hétfői közgyűlés egyes kedélyekbe netalán oltott, ki fog halni, hogy az ellentétek nemsokára el fognak simulni s hogy a magyar menház érdeke egyesíteni fog bennünket amerikai magyarokat.

Hogy is zárja be a főkonzul a levelét: „Ha a magyar segélyegylet tanácskozásai ezen engedékeny és testvéri szellemben fognak folyni és ha ezen szellem közöttünk, amerikai magyarok között el fog terjedni, akkor biztosan számíthatunk arra, hogy a magyar nevünk fölött egy új hajnal fog pirkadni.

Ugy legyen!

Singer Mihály.

A JUBILEUM UTÁN.

A szent korona és a koronázás jelentősége.

Timon Ákos egyetemi tanár, az ismert kitűnő jogtörténész és közjogász, érdekes s viszonyaink között bizonyára aktuális tanulmányt tett közzé „A szent korona és a koronázás közjogi jelentősége” czimén. A tanulmány a koronázás negyvenéves fordulójának ötletéből íródott. Fontosabb passzusai közül alkalmasszerűnek tartjuk leközölni a következő megszívlelése méltó részleteket:

A magyar nemzet a koronát, Szent István koronáját, szentnek tartja s ezzel a felfogásával a monarchikus államformában élő nemzetek között egyedül áll. Ez a felfogás a magyar nemzetben akkor vert gyökeret, akkor lépett előtérbe, amidőn egyfelől a koronázás ténye alkotmányjogi jelentőséget nyer, elveszti egyházi jellegét, másfelől kifejlődik a korona közjogi fogalma.

Királyaink megkoronázásuk alkalmával nemcsak az egyházi esküt teszik le, hanem megesküsznek az alkotmányra: a nemzet jogainak, törvényeinek, kiváltságainak és szabadságának fenntartására. II. Endre óta lehet igazolni. Ettől az időtől számítjuk a koronázásnak alkotmányos jellegét s innen-től kezdve tapasztaljuk annak a nagyszabású közjogi elvnek érvényre emelkedését, hogy az tekinthető a magyar állam törvényesen uralkodó királyának, a kit Szent István koronájával megkoronáztak.

A magyar nép az államot, mint az összesség érdekében szervezett társadalmat, mint szerves egységet a szent koronában látja megtestesítve.

Az állami főhatalom, ellentétben a nyugati népek felfogásával, nem a király személyéhez fűződő hatalom, hanem a szent korona hatalma (jurisdictio Sacrae Regni Coronae), az állami felségjogok nem királyi felségjogok, hanem a szent korona jogai (jura Sacrae Regni Coronae), amelyek a szent koronát, mint eszmei személyt illetik meg s attól szállanak át a királyra.

A szent korona misztériumához tartozik az is, hogy a magyar nemzet a szent koronában egyesül királyával. Az 1848. évi törvények óta az egész magyar nemzet a szent koronát fején viselő királylyal egyetemben alkotja azt az egységes közjogi egészet, élő szervezetet, amit a középkori források a szent korona egész testének (totum corpus Sacrae Regni Coronae) neveznek, napjainkban pedig államnak nevezünk.

„A királyi hatalom a szent koronával a koronázás által száll át a királyra. Világosan kimondja ezt már Hunyadi Mátyás Pozsony városához intézett meghívó levelében.”

Ugyanezt a közjogi tételt tanítja Werbőczy is. Nem is volt szükség nálunk a koronázás kötelezettségét törvényben előírni. Pótolja a törvényt a nemzetben élő köztudat.

A magyar nemzet a trónöröklési rend elfogadásával az 1867. évi decretumban, majd az 1723. évi pragmatica sanctioban a Habsburg-dinasztia trónra jogosult ágának javára királyválsztási jogáról lemondott ugyan, de azért az öröklés jogán álló király is a szent koronától koronázás útján nyeri törvényes hatalmát.

Koronázás nélkül a magyar közjog szerint nincs

törvényes király, nincs törvényes királyi hatalom, mert ezt a hatalmat a trónra jogosított a nemzet akaratából a szent koronától kapja. Nincs alattvalói kötelesség, mert a nemzet szabad tagjai, a nemesek — amint azt Werbőczy tanításából világosan látjuk — csak a törvényesen megkoronázott király (rex legitimae coronatus) hatalmának van alávetve.

Ugyanezek a közjogi tételek tükröződnek vissza az 1790. évi decretum 3-ik cikkében is, mely a koronázás határidejét a trónüresedés beálltától hat hónapban állapítja meg. Ha a törvényben előírt határidő sikertelenül folyik le, a jogfolytonosság megszakad, a trónutód uralkodása törvényellenessé válik, tényei és rendelkezései a közjog szempontjából semmiek és érvénytelenek.

Valamint egy a korona, mint a főhatalom szimbóluma és személyesítve annak birtokosa, úgy egységes maga a királyi hatalom is. Egy a koronázás, egy az eskü és a hitlevél, valamint egységes az állampolgárság.

A koronázás tényével két nagyszabású alkotmánybiztosíték áll közvetlen kapcsolatban: a koronázási eskü és a hitlevél. Az egyik a magyar állam alkotmányos jogrendjének vallásos, a másik írásos jellegű biztosítása.

A hitlevél 5-ik pontja a jogfolytonosságot a legélesebben domborítja ki, amelyben a megkoronázott király az ő örököseit és utódjait is kötelezi, hogy majdan, mint megkoronázandó örökös királyok a hitlevélbeli biztosítások elfogadását előrebocsájtani és arra az esküt letenni tartoznak.

A magyar közjog az a régi tétele, hogy „a királyok koronázása mindig a nemzet akaratától függ és a korona hatása és ereje a nemzet beleegyezésében rejlik.” — Jelenleg is érvényben van olyan értelemben, hogy a nemzetet képviselő országgyűlésnek joga és feladata megvizsgálni, vajjon a megkoronázandó pragmatika szankezió alapján jogosan igényelheti-e a magyar királyi trónt, valamint feladata gondoskodni aziránt is, hogy a trónutód a koronázás alkotmányos feltételeinek eleget tegyen. Ez a közjogi tétel közvetlenül kifejezésre jut az által, hogy a szent koronát a király fejére az ország első főpapja, a hercegprímás és azelőtt hivatalánál fogva a nádor, jelenleg pedig az országgyűlés külön megbízottja együttesen teszik fel.

UTCZAI HARCZ BUDAPESTEN.

Szocialisták és rendőrök összeütközése.

Szardán kábelzették Budapestről, hogy a szocialisták és rendőrök között egy népgyűlésből kifolyólag Budapesten heves utczaí harc esett meg.

A rendőrök magukkal szemben találták a szocialistákat, akik többszörös felszólításra sem akartak széjjel menni. A rendőrök fegyverüket használva, vagy egy tucsat embert sebesítettek meg és ugyanannyit letartóztatnak.

Horvátországban is egyre folynak a zavargások. Ott a tömeg Drohobeczky püspök ellen tüntetett, mivel ez képviselői minőségében nem hagyta el a magyar parlamentet, mikor a többi horvátok abból tüntetve

NEW YORK KÖZELÉBEN
190 dollártól kezdve vásárolható egy háztelek.
Tíz dollár azonnal fizetendő, öt dollár havonta.
WOOD, HARMON & CO., NEW YORK
Személyes vagy levélbeli megkeresésre magyarul válaszol.
T. W. EDKINS,
Addition I., South New York, Staten Island.

TULIPÁN PAPRIKA.

— A Tulipán védjegy törvényesen védve van, utánzása tilos. —

Hivatalosan kezességi számmal ellátott, hivatalosan vegyelemzett valódi, hamisítatlan nemes paprika. Aki szereti egészségét, óvakodjék az egészségre ártalmas, hitvány hamisításoktól. Aki valódi, nemes, elsőrendű magyar paprikával készített ételeket akar élvezni, az csakis TULIPÁN PAPRIKÁVAL főzet maga és vendégei számára.

Vendéglősöknek, kereskedőknek kedvezmény.

Kapható: egy, két és ötfontos dobozokban, ugyszintén kis asztali dobozokban is.

Megrendelések igr. czimzendők:

HUNGARIAN AMERICAN TRADING CO.,
32 BROADWAY, NEW YORK CITY.

eltávoztak.

A lelketlen izgatóktól felbujtogatott tömeg a püspöki palota ablakait beverte és egyéb kárt is ejtett az épületben. A katonaság nagykesón széjjelkergette a csöcseléket.

A NYUGAT CSUDÁJA.

Milliomos gyerek New Yorkban szórja a pénzt.

Vannak az Egyesült Államoknak még egyes pontjai, ahová a modern civilizáció eddig még el nem jutott s amelyek ennél fogva megőrizték szüzi eredetiségüket. Egy olyan pontból, a Nevada állambeli Eliből vetődött New Yorkba egy gyerekeMBER, akit West Jacknak hívnak s akinek hír szerint több a milliója, mint amennyi esztendő számlál.

Nem a maga jószántából kereste fel a gazdag West a mi keleti világvárosunkat. Van ennek a látogatásnak egy kis regényes háttere.

A fiatal West Chicagóban meglátott egy fiatal hölgyet, Pillard Henrietta a neve, aki felgyújtotta az ő szívet, amelyet eddig csak a pénz iránt hitt fogékonyak. A szép Henrietta rövid látogatás után visszautazott a szüleihez New Yorkba és Jack persze követte a nyomát.

Itt New Yorkban már külső fellépésével is magára irányította a figyelmet. Mogoró nagyságu gyémántjait megcsudálja mindenki s miután a legkisebb szolgálatért is 10 dollárnyi borralalót ad a pinczereknek, az Astor szállodában nagy tiszteletnek örvend. A fiatal Krözus hire gyorsan terjedt s most napról napra valóságos népvándorlás van az Astor előtt. Vállalkozók, tanácsadók és kéregetők keresik fel tömegekben Westet és ez a gyerekeMBER valóságos nyugati türelemmel és jókedvvel fogadja és állja az ostromot.

Csak addig akar itt maradni, amíg szíve választottját meghódította a maga számára, ami azonban nem megy oly simán, mert — Isten csudája! — a szép Henrietta nem boldogul a milliók után. Ó a házasságban mást is keres, amit a messze Nevada nyújtani nem képes.

Hajójegyet és
vasúti jegyet vásárolni
és pénzt az O'Harába
küldeni legbiztosabb
legjobb és igen előnyös
Kiss Emil banknál
állami közjegyző
107 Second Ave.
a hatodik utca sarkán
New York
Tíz éve fennáll
Szeretettel

Magyarok Amerikában

LAPUNK MAI SZÁMA NYOMDAI SZTRÁJK MIATT FÉLNAPI KÉSÉSSSEL JELEN MEG.

A SEGÉLYEGYLET KÖZGYÜLÉSE. Hétfőn este tartotta a new yorki magyar segélyegylet, illetve a menház a Boulevard kávéházban rendes évi közgyűlést, amelyről lapunk első oldalán vezércikkünk. Viola Bertalan elnöki megnyitóját után *Steinberger* Márton titkár felolvassa a múlt gyűlés jegyzőkönyvét, amely ellen *Kozma* Arthur dr. emel különféle kifogásokat, majd a jegyzőkönyv elfogadása után a titkár, a házvezető igazgató és a pénztáros teszik meg jelentéseiket, amelyeket a közgyűlés annál nagyobb köszönettel vesz tudomásul, mivel a menház fényes haladásáról tesz tanúságot. A beérkezett levelek szerint *Stern* Adolf ur lemondott igazgatói állásáról. A lemondást a közgyűlés tudomásul vette és jegyzőkönyvi leg elismerte *Stern* urnak a menház körül kifejtett buzgalmit. *Hoenning* báró főkonzul meleg hangu levele, amelyben elmaradását kimentette és összehangatos működésre kéri fel a segélyegylet tagjait, kedvező benyomást keltett és *Molnár* Sándor nagyon helyes indítványára elhatározták a levélnek jegyzőkönyvi megörökítését.

A bizottságok jelentéseire jutván sor, *Viola* elnök a tengerészisztek fogadására alakult bizottság nevében jelenti, hogy 112 dollárnyi deficit van, amelynek fedezéséről való gondoskodást a közgyűlésre bizza. *Berkó* D. Géza és *Pfeiffer* Ernő számvizsgálók rendben találják a számlákat, mire ugyancsak *Pfeiffer* azt indítványozza, hogy a deficit fedezésére rendezzenek jótékonycélu hangversenyt. *Perényi* Béla azt indítványozza, hogy a bizottság fizessen a maga zsebéből, míg *Róth* Gyula az összes tagokat kívánja megterhelhetni. *Singer* Mihály kijelenti, hogy jótékonycélu hangverseny rendezése abból a végből, hogy az elmúlt évés ivás költségeit fedezzék, egyenesen botrányos volna. Ugy tudja azonban, hogy a múltban rendezett estélyekből maradtak fenn jövedelmek. Indítványozza, hogy ezeket a jövedelmeket kezeljék mint vígalmi alapot s a deficitet ebből fedezzék, miután a segélyegylet méltósága megkívánja, hogy ilyenmő adósságok ne terheljék. Ezt az indítványt egyhangulag elfogadták.

Elnök a ház elé terjeszt egy alapszabálytervezetet, melyet szerinte az igazgatóság már elfogadott s mely emélfogva törvényerőre emelkedett. E körül heves vita támadt, amelyben részt vettek *Mayer* József, *Perényi* Béla, *Kozma* Arthur, *Cukor* Mór, *Pfeiffer* Ernő, akiknek legtöbbször hevesen kikel az igazgatóság törvényellenes eljárása ellen. Végül egyhangulag elfogadják *Singer* Mihály következő indítványát: Tekintve, hogy a közgyűlés azzal küldött ki egy bizottságot, hogy alapszabályokat szerkesztszen s ez alapszabályokat elfogadás végett terjeszse az újabb közgyűlés elé, tekintve hogy ez a bizottság tévesen terjesztette az alapszabályokat az igazgatóság elé s tekintve, hogy az igazgatóság nem ezeket, hanem egy általa megcsinált alapszabálytervezetet akar a közgyűlésre tukmálni, mondja ki a közgyűlés,

POTMESIL ISTVÁN úr

képviseli South Bethlehemet és környékét a Bevándorlót. Előfizetések felvételére és nyugtázására fel van jogosítva. Melegen ajánljuk őt ottani honfitársaink figyelmébe.

hogy ezek az alapszabályok semmisen s hogy a kiküldött bizottság az általa megszerkesztett alapszabályokat terjeszse egy két héten belül egybehivandó rendkívüli közgyűlés elé.

Ez indítvány elfogadása után *Berkó* D. Géza indítványozza: kéressék fel az igazgatóságot, hogy mondjon le. Indítványozó ezt azzal indokolja, hogy az igazgatóság nem méltó állásának további betöltésére s azzal fenyegetődik, hogy bizalmatlanságot fog szavaztatni az igazgatóságnak, mely, ha le nem mond, az egész magyar sajtót fogja magával szemben találni. Az igazgatóság nem mondott le, mire *Berkó* megteszi bizalmatlansági indítványát, amelyet többek hozzászólása után félreértések elkerülése céljából *Singer* Mihály odamódosít: szavazzassék az igazgatóságnak bizalmatlanság, mivel nem a kiküldött bizottság alapszabályait terjesztette a közgyűlés elé s mivel a segélyegylet kifelé nem bírja méltóan képviselni. *Berkó* e módosítványt indítványa helyében elfogadván, a közgyűlés szótöbbséggel kimondja, hogy bizalmatlansággal viseltetik az igazgatóság iránt.

Az igazgatóság most persze lemondott, de rögtönzött oly jelenetet, amely világosan mutatta, hogy különösen az elnök csak az elnöki székhöz ragaszkodott, nem pedig a segélyegylet és a menházhoz. *Viola* ur ugyanis, alig hogy a bizalmatlanságot kimondták, *Szent Pál* szerepére vállalkozott az oláhokkal szemben és a közgyűlés elől egyszerűen megugorni akart. Csak nagynehezen lehetett vele megértetni, hogy a gyűlést berekeszteni, de előbb ideiglenes igazgatóságot választani is kell. Egyhangulag megválasztották a két hét múlva egybehivandó közgyűlésig: ideiglenes elnöknek *Cukor* Mór, id. titkárnak *Steinberger* Márton, id. pénztárosnak *Burger* Józsefet és id. házvezető-igazgatónak *Stern* Adolfot.

Ezzel az emlékezetes gyűlés, amelylyel vezércikkünkben is foglalkozunk, véget ért.

A MENHÁZ FORGALMI KIMUTATÁSA. A new yorki magyar menház üzletvezetősége most küldte be hozzánk forgalmi kimutatását a lefolyt félesztendőről. E kimutatás szerint az utolsó hat hónapban 4037 férfi és 1255 nő részesült a magyar menház áldásaiban. Ezek közül szolgálatba adtak 391 férfit és 922 nőt, a vidékre továbbítottak 3602 személyt, önként eltávozott a menházból 46 ember és 82-en visszautaztak az ó-hazába. Reggelit adtak fizetésért 5456, ingyen 1247 személynek, ebédet és vacsorát pénzért 10876, ingyen 2747 személynek, ingyen szállást adtak 2834 személynek, lakásért fizetett 5469 ember. E számok fényesen igazolják, hogy a menház mennyire tölti be emberbaráti hivatását s mennyire rászolgált az összmagyarorsági lelkes támogatására.

MÁGYAR BEVÁNDORLÁS. A múlt héten ismét felszökött valamivel a magyar be-

vándorlás s az e héten esedékes *Ultónia* megint nagyobb számban fogja hozni a kivándorlókat. Ez azonban korántsem jelenti a magyar bevándorlásnak újból való emelkedését, mert a többi hajóvonalak most már állandóan kevesebb magyarokat hoznak Amerikába. A múlt héten KÉTEZERHÉTSZÁZÖTVENHAT kivándorló érkezett a new yorki kikötőbe Magyarországból, köztük HATSZÁZTIZENHÁROM SZINMAGYAR, 1328 tót, 284 sváb, 360 horvát és 171 oláh.

New York államban maradt 73 magyar, 148 tót, 23 sváb, 25 horvát és 11 oláh, *Pennsylvania* ment 88 magyar, 144 tót, 32 sváb, 19 horvát és 11 oláh. *Ohio* államba utazott 85 magyar, 142 tót, 54 sváb, 11 horvát és 38 oláh. *New Jersey* államba ment 59 magyar, 155 tót, 24 sváb, 36 horvát és 10 oláh. *Connecticut*ba utazott 18 magyar, 36 tót, 7 sváb, 11 horvát. *West Virginia*ba ment 14 magyar, 115 tót, 6 sváb, 25 horvát és 13 oláh. *Missouri*ba utazott 59 magyar, 116 tót, 61 sváb, 29 horvát. *Michigan*ba ment 76 magyar, 140 tót, 16 sváb, 44 horvát és 21 oláh. *Delaware*ba utazott 9 magyar, 21 tót, 20 horvát. *Illinois* államba ment 59 magyar, 133 tót, 20 sváb, 48 horvát és 25 oláh. *Indiana*ba utazott 74 magyar, 136 tót, 13 sváb, 37 horvát és 42 oláh. *Wisconsin*ba ment 19 magyar, 42 tót, 28 sváb és 22 horvát. *California*ba ment 23, *Colorado*ba 73 horvát.

KUTHY ESPERES HAZAUTAZOTT.

Kuthy Zoltán new yorki ref. lelkész-esperes, aki, mint annak idején említettük, súlyosan megbetegedett, annyira felcúpiált ismét, hogy tegnap, csütörtökön családjával együtt a Kronprinz Wilhelm nevű hajón hazautazhatott, ahonnan majd csak szeptember végével fog visszatérni New Yorkba. Reméljük, és kívánjuk, hogy a hazai levegő teljesen lábra fogja állítani az esperes urat.

MÁGYAR ISKOLA ALPHÁN. Főt. Policsek Károly plébános ur mélyen érzett hazafias lelkének sugallatát követve július hó 1-én magyar iskolát nyitott az alphi és környékbeli magyar gyermekek számára. S nagyon helyesen, mert ki hazai nyelvét elhanyagolja s idegent művel a saját nemzeti nyelvnek rovására, az nemzeti érzelem nélküli és oly mostohaapához hasonló, aki második neje gyermekeit selem, bársony ruhában, saját édes gyermekeit pedig rongyokban járattja. Nem szabad ez idegenbe szakadt magyar gyermekek nemzeti neveléséről és iskolázatásáról megfeledkeznünk, mert ellenesetben Magyarország részére elvesztnének kell őket hinnünk; elfelejtvén nemzeti nyelvüket, mintegy meghalnak, megszűnnek létezni a magyar nemzetre nézve, mely

AMERIKAI MAGYAR SZÖVETSÉG.

Alakult 1906. február 27. Cleveland, O.

A Szövetség célja: az Amerikában élő magyarok testületi összetartása, anyagi és erkölcsi érdekeinek védelme. Osztályok alakulhatnak Amerika minden magyarlakta helyén.

Aki a Szövetség tagjává akar lenni, írjon alapszabályokért a titkári hivatalhoz. 305 Century Building, Cleveland, O.

Akar mulatni?

AKKOR LÁTOGASSON EL A „FEKETE SAS”-BA

86-ik utca, 3-ik és Lexington Ave.-k között.

Ott énekel minden este

THURY ILONA

magyar énekművész és vele egy hölgyekből és urakból álló művész-csoport,

BELÉPTI DIJ NINCSEN.

Kitűnő italok.

Figyelmes kiszolgálás.

A BEVÁNDORLÓ

egyik főerejét veszíti el. Aszalay szerint „kihálván a nemzet nyelve, vele kihál a nemzet is.” A vallásos-hazafias nevelés mindig meghozza a kívánt gyümölcsöt, amelyek reánk, magyarokra nézve itt Amerikában kétszeres értékűek lesznek. Idegen földön ugyanis vallásos hazafiságban új nemzedéket nevelni értékre felér a legfényesebb katonai győzelemmel, mert sokkal fontosabb, életbevágóbb egy nemzedéket megmenteni a haza számára és életerős vérrrel gyarapítani nagyon is szenvedő anyánknak, hazánknak sok sebből vérző testét. A jó nevelés olyan, mint az évelő növény: vagy mindig zöld, mindig viruló, vagy ha elhervasztja is az ősz fagyasztó lehellete, a tavasz új létre hozza azt. Az ifjúság az élet tavasza. A jámborság, vagyis a jó Istenre való gondolás és az imádság a keresztény gyermek életének ragyogó napja. A jámborság hatása alatt ifjúsága vihar nélkül való tavasz; mindenki szereti és boldog, hogy szolgálhat annak, aki egyedül boldogíthatja a gyermekded lelkeket s egyedül védheti meg a korai bukás keserűségétől s teheti a haza hasznos gyermekévé, és munkás polgárává. Ez pedig első sorban a mi kötelességünk, a mi hivatásunk elhínteni a vallásos hazafiság magvát, homlokunk izzadságával termékenyíteni földjét, szívünk forró vágyaival érlelni esemétét. Így különösen kivesszük részünket a magyar nemzet általános boldogságának megteremtéséből, így leszünk nemzetmentők ez idegen földön, ha magyar iskolában belecsepegtetjük a gyermek fogékony lelkébe a magyar vallásos hazafiságot, amely hazánk nagy férfainak legnagyobb ékessége vala.

Ha ezt megteszszük, akkor nem kell félnünk, hogy idegen szokások, tulajdonságok felvételében, idegen nyelv elsajátításával elveszítik a magyar gyermekek nemzeti jellegüket, vagy pedig elpuhult, elsatnyult ivadékok lesznek; nem fognak oly tavaszhoz hasonlítani, mely virágot nem terem, értékes gyümölcsöt nem hoz.

Szabadság és honszerelm! Ezt kell bennük ápolni, a nemzeti érzést mélyebben, erősebben szívökben meggyökereztetni s akkor nem kell félni őket, hogy megfélekezzenek nemzeti műveltségük, önállóságukról, az édes magyar hazáról, hiszen oly lelkesedéssel, örömmel zengik:

„De százszor imádlak,
Szegény magyar hazám,
Mert te vagy a legédesebb,
Legszenvetőbb Anyám!”

Csak bánni kell tudni velük, nem kell a nehézségektől visszariadni, kis jóakarattal nagyszerű eredményeket lehet elérni. Oly buzgósággal, tele lelkesedéssel tanulnak meg az amerikai magyar gyermekek mindent, mi a hazára, nemzetünkre vonatkozik, hogy az embernek szíve-lelke majd meg reped örömeiben. Ha ezt minden magyar lakta helyen megteszszük, akkor nem fogunk mint oldott kéve széthullani és elpusztulni, meg fogjuk akadályozni a hazafiatlan baptistákat átkos munkájukban, amelyről végtelen szomorú tapasztalataim vannak.

Csak így remélhetjük, hogy a honszerelm visszaviszi őket Magyarországra amelyet oly sokan kénytelenek elhagyni a mostoha viszonyok miatt.

A tanítás vezetésével a plébános ur tisztelendő Boguár Pál dominikánus papjelöltet bízta meg, ki ott hon tanári tanulmányokat is végzett. Harminczhat növendék iratkozott be eddig és naponként nyernek oktatást a vallástanból, a magyar olvasás-, írás-, számolás-, történelemből és a természettudományok alapismereteiből.

Julius 4-én már ünnepeltek is a növendékek, mikor is a plébános ur ez ünnep jelentőségével kapcsolatosan hazaszeretetre buzdította őket. Énekek és szavaltatok után a plébános ur jószívűsége folytán fagyaltot és süteményt kaptak a gyermekek.

Ha minden szülő, minden hazafi megteszi kötelességét és vállvetett munkával iparkodnak közreműködni az illetékes faktorok ez idegenbe átültetett kert megmentésére, nagyon is háladatos munkát végeztek, amely az édes hazát illetőleg a jövőben meghozza az önfeláldozás legdrágább gyümölcsét a hazaszeretet oltárán. Sic itur ad astra.

ZERKOWITZ TANULMÁNYUTJA. Zerkowitz Emil urnak, a magyar kir. kereskedelmi muzeum new yorki levelezőjének családja tegnapi, esütörtökön indult Magyarországra felé. Szalmaözvegységét Zerkowitz ur arra fogja felhasználni, hogy beutazza a bányatelepeket és tanulmányozza a magyar munkásoknak életviszonyait.

ELJEGYZÉS. *Lichtner Etelka* kisasznonyt, a new yorki önképzőegylet volt alelnökét Horvát Lajosnak, a magyar színtársulatának derék tagjának testvérhugát mult szombaton jegyezte el magának *Viztári Árpád* ur. Az esküvőt e hó 27-én fogják megtartani. Sok szerencsét kívánunk a fiatal párnak.

SZTRÁJK BRIDGEPORTON. Bridgeporton az A. F. & S. Company munkásai közöttük a magyar munkások is, sztrájkra mentek, mivel éjjeli munkára akarják őket kényszeríteni. A magyar munkások a Rákóczi Hallban tiltakozó négygyűlést tartottak. Együttal béremelést is követelnek. Ötszáz munkás szüntette be a munkát és valószínűleg ők fognak győzedelmesen kikerülni a sztrájkról.

VISSZAVONT PER. A meaház ügyéből kifolyólag lapunk szerkesztője *Hunfalvy Hugó* ügyvéd útján tudvalevőleg pert indított *Viola Bertalan*, *Grulich József* és *Stern Adolf* ellen. Most, hogy lapunk szerkesztője megkapta a kívánt elégtételt s az igazgatóság meg is bukott, a pert visszavonta. Alpereseket *Krémer Árpád* ügyvéd ur képviselte.

EGY SZÉLHAMOS KOSSUTH. E czim alatt megjelent cikkünkre a következő levelet vettük: *Igen tisztelt Szerkesztő úr!* A „Bevándorló” 57-ik számában „Egy szélhamos Kossuth” czim alatt ön arra kéri Amerika magyarságát, hogy a Columbus Sunban emlegetett Kossuthot fogassák el és a nagykövetségnek pedig kötelességévé teszi, hogy a legszélesebb köröket világosítsa fel arról, hogy Kossuth Lajos ez unokája körönfont család.

Az igazság kedvéért legyen szabad a következőket megjegyeznem: Véleményem szerint a columbusi Kossuth Lester nem más, mint Kossuth László, egy zempléni fészolga-bíró fia, aki nemrégiben is Mingo Junctionban a Carnegie-vasgyárban dolgozott, akinek szülői és rokonsága nagyon tekintélyes emberek az ó-hazában. A fiatal ember, mint

tudom, otthon érettségizett, itt azonban, bár becsületes, de könnyelmű életmódot folytattott.

Ami a száműzetést illeti, arra nézve kevés a mondani valóm. Lehet, hogy Kossuth László száműzöttnek mondta magát, azonban könnyen lehetséges az is, hogy a politikai száműzetést egy gyors gondolkozású columbusi reporter vágta hozzá a Kossuth László históriájához.

Remélem, hogy szives lesz e soroknak helyt engedni becses lapjában és én viszont arra kérem a Bevándorló szives olvasóit, hogy ha Kossuth Lászlóval találkoznak, kérjék meg, hogy komolyodjék már meg és legyen méltó ember a nevéhez. Tisztelettel
Friedl Lambert.

A TWIN ROCKSI ZÁSZLÓSZENTE-LÉS. A twin rocksi I. Kinizsi Pál M. B. B. S. Egylet július 4-én szentelte fel magyar nemzeti zászlóját. A magasztos és nagyszabású ünnepségről szóló bővebb tudósításunk már két számunkból szorult ki hely szűke és a nyomdai zavarok miatt. Részletes tudósításunkat lapunk jövő számában hozzuk.

MAGYAR ÉLŐSDI. Iváncsics József azt vallja, hogy nem azért vándorolt ki Sopronmegyéből Amerikába, hogy a dollárok országában nehéz munkával keresse meg a kenyerét. Kifundálta ő, mikép lehet munka nélkül is megélni. Egyik magyar telepről a másikba vándorol s egyik-másik magyart meglapva ismét tovább áll. Legutóbb South Bendet boldogította, ahol Horváth Péter honfitársunk fogadta őt a házába. Iváncsics nem vette igénybe sokáig a vendégszeretetet, mert már harmadnapra megugrott, egy lakótársa ládájának tartalmát azonban magával vitte. Jó lesz, ha a munkás magyarok szemmel tartják ezt a magyar élősdit.

OLCSÓ TELKEK

Winfield Heights'en hat percznyire Long Islandtól
Elérhető öt centért. Olcsó fizetési feltételek.
Levelek így czimzendők:

H. B. WOOD DEVELOPMENT CO.,
Times Building, Broadway, & 42 street, New York.

MAGYAR KASZÁK

Magyar importált gyártmány. Magyar gazdák, magyar földművesek, farmerek legkedveltebb kaszája a japán és bur kasza.

Darabja 1 dollár 75 cent.

Főraktár Észak-Amerikában:

HUNGARIAN AMERICAN TRADING CO.,
32 BROADWAY, NEW YORK CITY

THE ORIENTAL BANK

A Keleti Bank

182-184 BROADWAY, fiók a Bowery és Grand street sarkán, NEW YORK

Tőke és felesleg \$1,850,000

R. W. JONES, Jr. elnök
LUDWIG NISSEN, ERSKINE HEWITT, CARLES J. DAY alelnökök
Geo W. ADAMS, pénztáros

NELSON G. AYRES, első atelnök
R. B. ESTABROOK, helyettes pénztáros
LEOPOLD FRIEDRICH, a külföldi osztály vezetője

CSIVÉLYESEN MEGHIVJUK ÜZLETI ÖSSZEKÖTTETÉSRE
KÜLFÖLDI PÉNZEKET VESZÜNK ÉS ELADUNK UTAZÓK SZÁMÁRA HITELLEVELEKET FOLYÓSITUNK
IMPORTÁLÓ KERESKEDŐKNEK ÜZLETI HITELT BIZTOSITUNK
VESZÜNK ÉS ELADUNK MAGYAR ÉS OSZTRÁK ÉRTÉKPAPIROKAT.

AMERIKAI DOLGOK

SARGENT ÉS A MAGYAR BEVÁNDORLÁS. Sargent, a bevándorlási főbiztos azt mondotta a minap, hogy ő bizonyosra veszi a bevándorlás esökkenését. Ő hiszi, hogy Magyarország a kivándorlás korlátozása dolgában erélyesen fog intézkedni, nehogy a sok embervesztés következtében elpusztuljon. Az utolsó hónapban 18 ezer 554 ember érkezett ide Magyarországból, aminek — így mondja még az amerikai hivatalnok is — Magyarország vallja kárát, nem pedig az Egyesült Államok.

PERLIK A VAJTRUSZTOT. Michigan állambeli Detroitból írják, hogy a vajtrusztot, mely 19 millió dollárnyi alaptőkével alakult, perbe fogták, illetve az üzlet folytatása ellen betiltási parancsot vettek ki. Egy Dudley nevű farmer kelt bírokra a hatalmas trusztal. Azt állítja, hogy a truszt azzal esalta el tőle nagy vajüzletét, hogy évi 12 ezer dollárral fizetendő állást ígért neki. Ez ígért be nem váltása képezi a szenzációs per alapját.

SZÖKNEK A HAJÓKRÓL. A Minnesota amerikai hadihajóról eddig ki nem derített okokból egyre szökik a legénység. Eddig százan ugrottak meg és elfogatásukra a tengerészeti miniszterium díjakat tűzött ki.

GYILKOS VILLÁM. Pennsylvania állambeli Butlerben a tegnapi zivatar alkalmából a villám felgyújtotta a sziklák robbantására odahozott dinamitot. A robbanásnak két emberélet esett áldozatul.

A HŐSÉG NEW YORKBAN. Már egy hét óta elviselhetetlen hőség kinozza New York városának lakóit. A hőség oly nagy, hogy még az aszfalt is megolvadt. Naponta számos emberélet esik a gyilkos melegség áldozatul.

AZ ÖRDÖG TEDDYNÉL. Teddyt — így nevezik az amerikaiak Rooseveltet kedveskedve — minden esztendőben valóságos ostrom alá veszik az ország minden sarkából érkező nagyzási és egyéb hóbortokban szenvedők. Oyster Bayben keresik fel rendszeresen, mert úgy hiszik, hogy ott inkább meg tudják a nyaraló elnököt közelíteni. Így például tegnapelőtt beállított egy idősebb ur az Oyster Bay-i postahivatalba és azt mondta, hogy ő az ördög maga s hogy neki látnia és beszélnie kell Roosevelttel. Természetesen Rooseveltet nem óhajtotta az ördögöt látni, tiltakozott a látogatás ellen. Lefogták hát az ördögöt és elvitték egy kórházba. — Ugyanaznap egy 70 esztendőes öreg asszony, aki 11 millió dollárt akart Roosevelten behajtani, jelentkezett Rooseveltet titkárnál s kihallgatást kért. Az öreg anyókat a lehető

legnagyobb kímélettel felpakkolták a legelső vonatra és utnak eresztették.

MILLIOMOSNÓ HÁZASSÁGA. Elwood Elza, Elwood Vilmosnak, az Illinois állambeli De Kalbon lakó többszörös milliomosnak leánya jegyet váltott Said Kalil Haikal, egy szíriai származású fiatal emberrel. A milliomos leány szentföldi utazása alkalmával ismerte meg most már boldog vőlegényét, aki akkor utazóirodát nyitott a szentföldi utazók számára. A felsőbb körök ezt az eljegyzési hírt kételkedve fogadják, bár sokan azt állítják, hogy a vőlegény már meg is érkezett s ideiglenesen New Yorkban telepedett le.

VISSZAKÜLDÖTT LEÁNY. Az orosz vonal Saratov nevű hajóján érkezett ide Flaks Paulina, akit azonban az Ellisland-ra vittek és visszazállításra ítélték. A leány férjruhában tette meg a hosszú tengeri utat, amit csak a kiszállás pillanatában vettek észre. Visszavitték őt a hajóra, egy újabb vizsgálat után megállapították azt is, hogy nem bocsájtható partra már csak azért sem, mert egyiptomi szembetegségben szenved. A leány, amikor tudatták vele a visszazállításról szóló határozatot, keserves sírásra fakadt. Elmondta, hogy szüleit és minden rokonát lemészárolták odahaza Oroszországban s hogy most majd ő reá is az a sors vár.

SZAHARA KIRÁLYA NEW YORKBAN. Olvasóink emlékeznek, hogy Lebudy francia ezukor-király fia magát I. Jakab név alatt Szahara királyának kikiáltotta. Azóta feltűnt itt is, ott is, de csakhamar nyoma vesztett mindenütt. Egy new yorki angol újság tegnap kisütötte, hogy I. Jakab király New Yorkban tartózkodik ez idő szerint. Sokan azt hiszik, hogy ezt a hírt csak úgy szülte a melegség, mint sok más zagyvalékot.

LÓPORROBBANÁS.

Szerencsétlenség egy amerikai hadihajón.

Az amerikai hadi hajórajt ismét súlyos csapás érte. A Cape Cod öbölben gyakorló „Georgia“ nevű csatahajón száz font lőpor felrobbant és a robbanásnak nyolcz emberélet esett áldozatul, míg tizenötön súlyosan megsebesültek.

A robbanás okát eddig nem állapították meg. Azt azonban tudják, hogy abban a percben következett be, amikor az ágyuk felszerelésére a toronyból kihozták a lőport.

A katasztrófa bekövetkezése után a hajó azonnal elindult Boston felé, hogy az ottani kórházba szállíthassák a sebesülteket.

A Nagyvilágból

A MERÉNYLŐ — ÖRÜLT. A francia köztársaság elnöke elleni merénylet elkövetőjének, Maille Leónak emebeli állapotát kívánja a törvényszék megvizsgáltatni. Bebizonyosodott, hogy az egyik golyó egy faágba furódott oly magasán, hogy az kizárja a gyilkossági szándékot.

A BOMBÁNAK NEM AKAD GAZDÁJA. Szombaton az amerikaiak konstantinápolyi nagykövetségének nyaralója előtt egy bomba robbant fel, mely három gyermeket sebesített meg. Arról van szó, hogy vajjon merénylet volt-e ez Leishman nagykövettel szemben vagy sem. Kétféleképpen oldják meg a bomba-kérdést. Az egyik szerint merénylet volt, de nem Leishman ellen, hanem Kriszties György, Milán volt szerb király törvénytelen fia ellen, aki ellen az utóbbi időben nagyon is gyakoriak a merényletek. A másik, de kevésbé valószínű hír szerint a gyermekek az egyik csónakházban egy puskaporral töltött bádogszelenczét találtak, amit az utcán elhajítottak s ennek robbanása hármat közülük megsebesített.

BOMBAMERÉNYLET. Alexandropolban Alikhanoff tábornokot, az embertelenségig menő szigorúságáról híres kutaisi kormányzót a forradalmárok az utcán bombával meggyilkolták. A kormányzó kocsija alá pokolgépet hajítottak. A merényletnek öt ember esett áldozatul.

OSZTRÁK JUBILEUM. Az osztrák képviselőház egy bizottságot küldött ki azzal a feladattal, hogy Ferencz Józsefnek osztrák császárrá való koronáztatása 60-ik évfordulója alkalmára a jövő esztendőben országos ünnepséget rendezzen. Az van tervbe véve, hogy egy 25 millió koronás alapot teremtenek, melyből betegség és munkaképtelenség esetén segítyt nyújtsanak az arra szorulóknak.

PÉSTIS INDIÁBAN. A londoni statisztikai kimutatás szerint Indiában egy millió hatvanezer ember pusztult el pestisben ennek az esztendőnek első hat hónapja alatt.

VILMOS ÉS MIKLÓS TALÁLKOZNAK. Az orosz czár családjával egyetemben a napokban a finn vizekre rándul. Ugy hírlik, hogy e tengeri utazás alatt Miklós czár és Vilmos német császár találkozni fognak.

HARCZ KÖZÉP-AMERIKÁBAN. Salvador és Nicaragua fegyverkeznek egymás ellen. Mire e sorok napvilágot látnak, talán már meg is volt az első ütközet. Attól tartanak, hogy ebbe a háboruba Közép-Amerika valamennyi állama beleszól majd.

KNAUTH, NACHOD ÉS KÜHNE

Pénzutalványok és hitellevelek a világ minden részére
Örökségeket és követeléseket pontosan behajtanak

15 WILLIAM STREET . . . NEW YORK

A BEVÁNDORLÓ

A magyar bevándorlók és az amerikai magyarok érdekeinek szentelt folyóirat.

Megjelen minden kedden és pénteken.

A „Bevándorló“ újságvállalat: Makray Aladár.

Szerkesztő

SINGER MIHALY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

327 East 13th Street, New York.

Telefonszám 4350 Orchard.

Pittsburgi Iroda: 1114 Forbes street, Pittsburg, Pa.

Irodavezető: MÁZOR BÉLA.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:

New York város egész évre	\$3.00
Egy Államok és Canada egész évre	2.50
Magyarország egész évre	4.00

THE IMMIGRANT

A periodical devoted to the interests of immigrants from Hungary and of Hungarian Americans.

Issued every Tuesday and Friday.

Published by the "Immigrant" Publishing Co.

Aladár Makray.

Edited by

MICHAEL SINGER.

Editorial Rooms: 327 East 13th Street, New York.

Telephone: 4350 Orchard.

Pittsburg offices: 1114 Forbes street, Pittsburg, Pa.

Manager: ADALBERT MÁZOR.

SUBSCRIPTION RATES:

For New York City, 1 year	\$3.00
For the U. States and Canada, 1 year	2.50
For Hungary, 1 year	4.00

Szilánkok

— Az amerikai pánszláv testvérjeink áttették háborusdi játékuknak színhelyét Magyarországra. Tüntetni akarnak odahaza. Gyerekes módon teszik. Mint magyarok is, mint amerikai polgárok is józünet kaczagunk főrekvéseiken.

* * *

— Mivel évekkkel ezelőtt a Magyar Nemzeti Szövetség magyar zászlót küldött nekünk amerikai magyaroknak, ők most — amerikai zászlót vittek a magyarországi — tótoknak.

* * *

— Nekünk hoztak magyar zászlót, mert a mi szülőházunk Magyarország. Mire való a magyarországi tótoknak az amerikai zászló? Értjük, ha amerikai zászlót visznek Magyarországon élő amerikaiaknak, de idegen zászlót vinni magyar alattvalóknak magyar földre, oly pánszláv bárgyuság, melyen csak nevetni lehet.

* * *

— Tán azt remélték Rovnianek és társai, hogy a magyar kormány kitiltja az amerikai zászlót s így kis kellemetlenségbe sodornak bennünket amerikai magyarokat? Ha ezt remélték, csalódtak. A szabadság jelvényét Magyarországon tiszteli mindenki azok kivételével, akik vitték, a pánszláv urak kivételével.

* * *

— Ők, a pánszláv urak nem a szabadság elveire akarják tanítani tót testvérjeiket, hanem, mert megfizetik őket érte, bujtogatni, felizgatni akarják azokat.

* * *

— Egy osztrák képviselő Magyarországra jött, hogy meggyalázza Magyarországot. És a magyar kormány nem tolonczoltatta vissza Ausztriába Pernersdorfer urat. Hanem

A BEVÁNDORLÓ

a clevelandi „Szabadság“-ot annak idején kitiltotta, mivel bírálata tárgyává tette a magyar király alkotmányellenes viselkedését. Hát bizony furesa idöket élünk még a nemzeti kormány idejében is.

A KIVÁNDORLÁSRÓL.

Egy magyar gyáros nyilatkozata.

A budapesti „Magyar Hírlap“ július második számában Vall Gyula gyáros nyilatkozik meg a kivándorlás dolgában. Cikkét, melyre mi még visszatérünk, a következőkben adjuk:

Mint gyáros, aki maga vezeti gyárait s közvetlen úgyszólván saját testén érzi a kivándorlás baját, csodálattal olvasom sokszor azt a tenger sok cikket, beszédet, mely e dologról folyik, amelyekben témérdek közhelyet mondanak el. E sok szónak kvintesszenciája odalyukad, hogy „tegyük elégedetté az embereket, amint az e hónap 25-iki számában b. lapjuk vezérezékkirója oly szépen írja. Hát ha majd „elégedettek“ lesznek az emberek, akkor nem mennek Amerikába. Mondja továbbá, hogy „bizony, aki rendőrtől vagy bírótól várna a baj megszüntetését, az ugyan várhatna, amíg az egész ország kiűzik Pittsburgba.“ — No hát kérem, ha csak az elégedett ember marad itt, akkor az öreg Európa becsukhatja a boltot.

Tetszett már látni egy elégedett munkást? Nekem van munkásom, aki megkeres 90, 120, sőt 200 koronát havonta; tessék megkérdeni, meg van-e elégedve; biztosítom, hogy nem. Ment már e fajtából is Amerikába, még pedig a java. Gyáraim oly helyen fekszenek, ahol semmi gyáripár vagy nagybirtok nem létezik. Nincsen tehát helyben tulkereslet; dacára annak ma a napszámomnak 2 korona 40 fillért fizetek, a valamivel jobb darabszám dolgozó ember megkeres 3.50 egész 5 koronát, míg a szakképzett, azaz általam begyakorolt munkás hónapi keresete 120 és 200 korona közt váltakozik. Én tavaly bentartam Németország egy részét; tanulmányoztam egész sor hasonló gyárat. Biztosítom, hogy ilyen béreket csakis Nyugat- és Délmetországban találtam, míg a többnyire szlávok Keleten sokkal alantabb állanak a hasonlómű bérek. A munka jobb végzéséről és a német munkás hasonlíthatatlanul nagyobb teljesítőképességéről nem is beszélek. — Most aztán tessék nekem megmondani, mi szüksége van az én munkásomnak Amerikába menni. Hisz logice a németnek is akkor mind ki kellene vándorolnia, pedig az sincs „megelégedve“, sztrájkol, küzd, de nem vándorol ki, mert tudja, hogy odakinn sincs jobb sorban. És tessék elhinni, hogy e magas bérek nem minden munkásnak válnak javára; sok eddig jóra való ember eliszsa a pénzt; hétfőn alig jön annyi a munkába, hogy az üzem fenttartható.

Hogy a viszonyok nemcsak nálam ilyenek, hanem majd mindenütt fokozottabb mértékben is, arról számtalan esetben meggyőződtem. Kevés hely lesz hazánkban, ahol ma 2.50 koronán alul napszámot lehet kapni. Azt fogják ellenvetni, hogy csak nyáron; de hát kérem, az a 20—30.000 olasz munkás, aki nyárra ellepi a téglavetőket, földmunkákat, az se keres télen többet, mint a mi emberünk. Hogy ezek speciális foglalkozások, nem áll; van Bácskában témérdek téglamunkás, a szegedi kubikosnak meg nincsen párja. — Meg hogy 2 és fél, 3 koronából nem lehet megélni? Dehogy nem. — Tessék csak megkérdezni azt az ezernyi kishivatalnokot, tanítót stb., aki pedig nem járhat gatyában. Hogy az élelmiszerek ekkora arányban megdrágultak volna az sem áll. A munkabérek sokkal nagyobb arányban nőttek.

Félre tehát azzal a kényelmes fikcióval, nagy hazugsággal, hogy népünk nem élhet meg hazájában. Tessék csak megkérdezni iparvállalatainkat, bányáinkat, akik 6—7 korona napi bér mellett üzemüket kénytelenek munkás híján redukálni, hány munkást bírnának foglalkoztatni, ha volna. Hogy a magyar munkás nem való vagy nem akar erre vagy arra a dolog-

ra menni? Hát Pittsburgban ki kérde, akakre vaskohóban, bányában dolgozni? Bizony ott muszáj. Az imént jött vissza egy emberem félszemére vakon; nálain nem akart téglakemenczébe menni, de bezzeg odakinn ott állt az olvasztott vas mellett, míg el nem vesztette félszemét.

Hát miért vándorol ki a nép? Megmondom. Az ok többféle, azért csoportokra osztom.

1. Azért, mert olyan gyámoltalanok vagyunk, hogy nem bírjuk összehozni a munkaadót a munkakeresővel. Ez azok csoportja, akik igazán munka hiányában vándorolnak ki, de nem azért, mert nincs, hanem mert senki sem törődik vele, nem segítkezik nekik a megtalálásában.

2. Azok csoportja, akiket családi összeköttetések vonzanak ki.

3. A katonasor elől szökők.

4. Végre a kivándorlók óriási többsége, amelyet Amerika fantasztikus feldicsérésével hihetetlen ámitásokkal üzletszerűen liferál ki a szállításban nyereszkedők, vasutak és hajók érdekeltsége.

Az okokat így csoportosítva, magától kinálkoznak a módok és fegyverek, melyekkel küzdeni e baj ellen a létfontartás parancsolja a kormánynak és ez ország minden lakójának, mert akár tudja, akár nem, minden egyes hazánkfia lakol e visszaságokért. — Vegyük sorra:

1. Létesítsenek oly intézményeket, ahol a munkaadó bejelentheti szükségletét s a bért, melyet hajlandó fizetni, a munkakeresőnek meg nemcsak ez hozadék tudomására, hanem gondoskodjanak munkaszerződésekre létrejövételéről, a munkás elszállításáról is, nehogy az ily ténykedés irott malaszt maradjon, mint a legtöbb „szociális“ intézményünk, részesítsék az illető tisztviselőt — mondjuk falusi jegyzőt — jutalékban, mondjuk egy koronában fejtenk s meg fogják látni, hogy lehet munkát közvetíteni. E díj felét szívesen fogja megtéríteni a munkaadó, esetleg az egészet is; van már most is sok magánközvetítő, de ez nem felel meg, ezt államosítani kell.

2. E csoportba tartozókon legnehezebb segíteni, pedig ennek kivándorlása legkárosabb az országra. A magányos munkás pénzt küld haza, esetleg visszatér, aki a családját maga után hozatja, ott is marad.

3. Szégyen, gyalázat, de igaz, hogy sorozásokon némely vidék hadkötelesei közül 50—60 százalék hiányzik, kivándorolt. Kérdem, hogy lehetséges ez? Hát nincs semmi eszköz, amelylyel meg lehetne gátolni, hogy ezernyi fiatalember többnyire hamis utlevéllel megszökjék hadkötelezettsége elől? Tessék csak elrendelni, hogy csakis arczképpel ellátott utlevelek adhatók ki, akkor meg fog szünni az is, hogy a

BRÁZAY SÓSBORSZESZ

Ez az igazi, valódi, hamisítatlan, világhíres, magyar sósborszesz.

Leghatásosabb, kipróbált biztos szer rheuma, szakgatások, torok, fej, fül, szem és fogfájás ellen. Óvakodjunk silány, veszedelmes hamisításoktól, csakis Brázay-féle fogadjunk el. Kapható minden jobb magyar üzletben, gyógyszerárban.

Főraktár Észak-Amerikában:

HUNGARIAN AMERICAN TRADING CO.,
32 BROADWAY, NEW YORK CITY.

A BEVÁNDORLÓ

kivándorlók hazaküldik utlevelüket s ugyanazzal az utlevéllel más vándorol ki megint. Arczképes igazolvány, vasúti, sőt tramway bérletjegyeknél is megkivántatik, egy Amerikába való utazás talán mégis különb dolog! Hogy az arczkép miatt megdrágul az utazás 3—4 koronával? Hát a hajósvállalatok kényük kedvük szerint szabják a viteldíjat, az ellen nem tehetünk s a kivándorlás nem fogy. S ha fogy, **annál jobb.**

... pedig végül a kivándorlók üzletszerűleg kibolondított, kicsalt óriási tömegét illeti, igenis azt mondom, hogy kötelessége az államnak minden alkalmazható és megengedhető módon utját állani annak a mérhetetlen gazságnak, mely itt folyik. Aki látja, hogy kótyavetyéli el a paraszt, vagy terheli meg kis házát, birtokát, hogy összekapjon 2—300 koronát, mily óriási kamatokat izzad haza Amerikából, hogy kielégítse uzsorásait s hogy jön megannyi vissza megtört testtel-lélekkel koldusként, hányról nem jön többé hír se, azt kérdi az ember: hogy türi ezt az állam, amely rögtön odacsap, ha valaki téglaport árul paprika helyett, vagy vizet tesz a tejébe. Hogy türi nyugodtan, hogy az a kivándorlási piéca ígér eget-földet s küld számtalan embert nyomorba, halálba 10 korona bérért fejenként? Hol az a hatalmas állam, mely kényszerít himlőoltásra, falragaszokkal figyelmeztet — különbeni következmények terhe alatt — mikor fizessek adót? Miért nem oktatja a népet óriási falragaszokon, fényképekkel, szöszékekről, minden alkalmazottja tele tüdejéből, hogy mi sors vár rá Amerikában? Bizony ez elég fontos dolog volna s megérdemel minden erőfeszítést. Így pedig a meg nem czáfolt hazugságok glóriájában ott áll a szegény nép előtt a kivándorló-ügynök, dicséri üdvözítő Amerikát, mint megváltó ígértföldjét.

Miért nem történik semmi a kivándoroltak visszatelepítése érdekében? Hány ezer ember akarna visszatérni, de nem bír.

Követelje az állam, hogy minden családos kivándorló mutassa ki, hogy visszamaradt családjának megélhetése biztosítva van, akkor nem fogja eladhatni házát, földjét potom áron, koldussá téve családját. Tudok esetet, hogy a fiatalember csak azért házasodik, hogy másnap felesége hozományából elvitortlazzék. Az emberek lopnak, csalnak, csakhogy megszerezzék az utiköltségeket. Ilyen demoralizáló hatása van a kivándorlási mániának.

E körülmények között ne beszéljen nekem senki egyéni szabadságról, költözködési jogról stb. Ha vesztély fenyegeti az országot, nem kérdi senki a szabadságot, hanem fegyver alá hívják a férfiakat. No hát bizony tatárjárás óta annyi vért nem vesztett Magyarország, mint amennyit elvon tőle a kivándorlás. Ha a szabad Amerika egyszerű tilalommal védekezik a munkásai bérét veszélyeztető khinai kulik bevándorlása ellen, ha a szabad Anglia Tranzvál kolóniája épp úgy jár el a kulik ellen, minékünk ne szabadna védekeznünk az elvérzés ellen? Ott használ a „rendőr, meg bír“ hát bizony nálunk sem fog más használni, hanem mi majd akkor fogunk védekezni, ha már tönkrementünk.

Nyissa fel a szemét mindenki, nehogy az utókor átkozza azért, amit nem tett idejekorán.

A T Ő R.

A „Pesti Hírlap“ július második számából.

A legutóbb beérkezett kábelsürgönyök szerint a horvátok valóságos lázadást rögtönöztek Magyarországon ellen. A fejlemények meg-

világítására hozzuk ezt a cikket:

Supilo ur, a mi horvát „testvérünk“, a kivel a koalíció szerencsétlen vezetői elég könnyelműen barátkoztak, ma megmutatta Muzsa Gyula magyar képviselő előtt azt a hegyes tört, amit állandóan a kabátja zsebében hord, mikor a magyar parlamentbe lép. Azt is megértette a horvát „testvér“, hogy ezt a tört abba a magyar képviselőbe fogja döfni, aki ő vele á la Vajda akarna eljárni. És kiszámította Supilo azt is, hogy ezért a cselekedeteért három évi börtönt fog ülni Szegeden s hozzátette, — ez idő alatt majd megtanul magyarul.

Ehhez a szenzációs esethez a következő komoly szavunk van. A képviselőházban fegyverrel megjelenni nem szabad, ennél fogva felhívjuk Justh Gyula házelnököt a legerélyesebb rendszabályra. Jó lesz ezentul a horvát képviselőket az ülésterembe lépés előtt megmotozni.

Ezenfelül ez az eset a képviselői mentelmi jog megsértése s Supilo urat a mentelmi bizottság elé kell utasítani.

De még ennél is több az eset: életvesztélyes fenyegetés, amennyiben Supilo ur előre bejelenti, hogy előre megfontolt szándékkal akarja törét használni. Ez a büntető törvénykönyvbe ütközik. S felhívjuk Günther Antal igazságügyminisztert, hogy atörvényes lépések megtétele iránt haladéktalanul intézkedjék.

Ha egy kurtakoreszmában bieskával fenyegetőznek részeg zsványok, akkor azokat lecukja és ártalmatlanná teszi a rendőrség és csendőrség. Hát a parlament épületében szabadon lehet játszani a részeg zsványok szerepét? A képviselői immunitás már a közönséges büntényeket is fedezi?

Supilo urat a törvény értelmében le kell csukni, mielőtt törét használhatná. Ezt az ügyet nem szabad az egyéni bátorság és a legénykedés szempontjából felfogni. Jól tudjuk, hogy se Muzsa Gyula, se egyetlen magyar képviselő meg nem ijed a horvát bieskás képviselőktől s ezek nagyon pórul járnának, ha erőszakoskodni mernének. Itt azonban arról van szó, hogy a törvényhozóknak tisztelni kell a törvényeket s a büntető törvénykönyvbe ütköző cselekedeteket üldözni kell.

A Supilo tőre azonban egy nagy operációt mégis fog végezni; remélhetőleg leoperálja a hályogot a kormány s az egész közvélemény szeméről és be fogják látni, hogy miféle jöttment népség került fel a koalíció révén Budapestre. Nálunk is sok olyan nem oda való ember került a parlamentbe. Így van ez, mikor személyválogatás nélkül csupán a népszerűségvadászat révén jutnak az ellenzéki mandátumokhoz az emberek s mikor az ellenzéki pártszövetségek hirtelen kormány-

ra jutnak. A mi magyar koalíciónk személyi összeállításától se vagyunk nagyon elragadtatva; de a Horvátországból felkerült „testvérek“ igazán szégyent hoznak a fajukra. A vezérük az a Supilo, aki bieskával akar politikát csinálni.

Már előre reszketünk, hogy miféle képviselőház kerül majd össze, ha minden értelmi cenzus nélkül találják behozni az általános választói jogot. Ha nem kötik a magyar nyelvnek írásban és szóban való bírásához s valami iskolavégzettséghez, akkor egy sereg kerületből tán koresmai verekedők lesznek majd képviselők s akkor aztán lesz szerepe a törnek és a bieskának a törvényhozó testületben.

Már maga az, hogy a horvát képviselők nagy része nem tud magyarul, jellemzi a műveletlenségüket. Mert bizonyos társadalmi fokon álló emberekre nézve nem a hazafiság, hanem a műveltség kérdése, hogy tudnak-e magyarul? Aki Magyarországon lakik állandóan s itt szerepet akar játszani, az nem művelt ember, ha nem tud magyarul. S pláne aki azt arrogálja, hogy a törvényhozó testületbe kerüljön, annak lehetetlen magyarul nem tudni. S ime, a horvát koalíció egész sereg olyan fél állatot küldött Budapestre, akik nem tudnak magyarul. Persze az ilyen műveletlen emberek aztán egyébben is műveletlenek, nemcsak a nyelvkérdésben; s az ilyenekkel egyáltalán mindig igen nehéz kijönni.

Mikor az ember tapasztalja, hogy a törvényhozók egyéni műveletlensége milyen sok bajt okoz az országnak, önkéntelenül is eszébe jut, hogy nem volna-e helyes valami törvényes biztosítékot keresni a választói jog reformjánál a betóduló tudatlanság ellen? Például ha már a választói jogot minden embernek megadják, nem volna-e jó azt megszabni, hogy a megválasztott képviselőnek legyen legalább valami képesítése?

A Supilo törének megvillanása jeladás arra, hogy a horvátokkal hamarosan végezni kell a parlamentben. De ez nem elég. Mert a mostani tapasztalatok után a magyar kormánynak igen erős magyar politikát kell kifejteni Horvátországban. Nem elég, hogy itt Budapesten intézzük el az ügyeket. Rendet kell csinálni Zágrábban is és a magyarságot egész Horvátország területén erős védelembe kell venni. Az állam nyelvét pedig minden eszközzel terjeszteni kell Horvátországban. Ez legyen a válasz a horvát obstrukciónak!

HIZSNYAY JÁNOS úr

Connecticut állambeli Danburyben fel van jogosítva előfizetések felvételére és nyugtázására. Melegen ajánljuk őt ottani honfitársaink figyelmébe.

PÁRTOS PATIKÁJA

igazi magyar gyógyszerész

160 Második Avenue, 10-ik utca sarkán,
NEW YORK.

Telefonszám: 4288 Orchard.

Orvosságokat magyarországi módszer szerint készít.

Telefon útján is megrendelhetők.

Az Egyesült Államokban egyedüli elárúsítója
A Szent Bernát keserű eszenciának,
biztos szer gyomorbaajok, főfájás és idegesség ellen.

Ára: 1 palaczk 1 dollár, 3 palaczk 2 dollár 75c.

Pósta útján is megrendelhető.

Sérvkötők és sebészeti szerek jutányosan kaphatók.

ALAPITTATOTT 1889.

EGYESULT ERÖVEL.

JACOB KLEIN

MAGYAR BANKHAZ, HAJÓ- ÉS VASUTI ÜGYNÖKSÉG, KÖZJEGYZŐI IRODÁJA

1340 Penn Ave., PITTSBURG, PA., és 207—6th Ave., HOMESTEAD, PA.

KÜLDÜNK PÉNZT az ő-hazába olcsó áron és 30 nap alatt kézbesítjük a pénz átvételét igazoló postai beérkező levélre.

VESZÜNK ELADUNK külföldi pénzeket. Pénzket elhelyezük bármely hazai bankba, vagy a magyar királyi postatakarékpénztárba és beszerezzük az eredeti betétkönyvecskét.

ELADUNK HAJÓJEGYEKET a leggyorsabb hajókra a hajótársulatok eredeti árán és utasaink a leggyorsabb vonattal a Pennsylvania Union depójáról továbbbittatnak New Yorkba.

ELFOGADUNK BETÉTEKET A „HUNGARIAN AMERICAN SAVINGS & TRUST CO. JAVÁRA IS.

MAGYAR AMERIKAI TAKARÉK ÉS HITEL TÁRSULAT, DUQUESNE, PA.

Két százalékos csekk számlára.

Négy százalékos betét számlára.

ALAPTŐKE ÉS FÖLŐSLEG \$175,000.00.

Hazai Dolgok

Öngyilkos miniszteri titkár.

BUDAPEST. Egy tehetséges, javakorabeli ember vált meg önként életétől: dr. Reiner Zsigmond miniszterelnöki titkár, a jeles publicista a Váci-utca 25. számú házában levő lakásán halántékán lőtte magát és meghalt. Hogy mi vitte rá a sötét elhatározásra, nem tudja senki és nem sejtik legközelebbi hozzátartozói sem. Levelet, amelyben okát adná végzetes tettének, nem hagyott hátra, az utolsó órákig derűs, jókedvű volt és óriás vagyon fölött rendelkezett. Mindezek rejtélyessé teszik öngyilkosságát. Azt hiszik, hogy pillanatnyi elmezavarában ragadott fegyvert maga ellen, de beszélnek arról is, hogy amerikai párbaj áldozata.

Dr. Reiner Zsigmond nőtlen ember volt és együtt lakott két bátyjával, dr. Reiner János egyetemi tanárral és dr. Reiner Ignác miniszteri osztálytanácsossal. A két bátyja gyanútlanul ment el hazulról és a vásárcsarnokba indult takarítójuk, Bükky Györgyné is. Tizenegyre tájban jött vissza és be akart nyitni Reiner Zsigmond szobájába, de az ajtót zárva találta. Azt hitte, hogy a gazdája dolgozik és nem akarta zavarni munkájában. Délben hazajött a két testvér és meglepetve kérdezték:

— Zsiga még alszik?

— Nem hinném, — felelte a takarító — lehet, hogy ír. Be akartam menni, de nem nyitott ajtót.

Ez gyanusnak tetszett a két testvér előtt és miután hiába szólították az öcsüket, bezúrták az ajtó üvegtábláját. Ekkor megdöbbenő látvány tárult a szemük elé. Reiner Zsigmond teljesen levetkőzve ült egy óriási tükrök előtt álló karosszékekben. A halántéka át volt löve, mellette pedig egy Browning-revolver feküdt, amelyből egy golyó hiányzott.

Nyomban értesítették a rendőrséget, amely Keresztessy Gyula rendőrfogalmazót és dr. Tihanyi rendőrorvost küldte ki. A rendőrorvos konstatálta, hogy az öngyilkosság néhány órával előbb történt, valószínűleg akkor, mikor a takarító a vásárcsarnokban járt.

Az öngyilkos alig volt negyvenöt éves. Mielőtt állami szolgálatba lépett, dr. Gaszner Béla királyi közjegyző helyettese volt. A publicisztika terén értékes és becülhetetlen munkásságot fejtett ki. A nyolczvanas évek végén hosszabb ideig tartó prae-história kutatásokat folytatott. Történelmi érdekű gyűjteményével részt vett a millenáris kiállításon és igen sok rendkívül értékes történelmi tárgyat ajánlódokozott a különböző muzeumoknak. Közgazdasági, politikai és jogi tanulmányok céljából hosszabb külföldi tanulmányutat tett. Az Új-Guineában meghalt ausztráliai utazót, Fenichel Sámunt, utjára ő cserélte fel, mint ahogy áldozatkészsége soha sem ismert hátrált. A keleti vallásu magyar nemzeti egyház szervezése című munkája csak a minap jelent meg és kéltett általános feltűnést.

Dr. Reiner Zsigmond óriási vagyont szerzett. Nem kevesebb, mint öt sorsjegy főnyereményt ütött meg. A bazilika sorsjegy második huzásán a 400,000 koronás főnyereményt is ő nyerte meg. A sok pénz, a melyhez jutott, nem zavarta meg abban, hogy tovább is dolgozzék. Szerényen élt azután is és minden idejét hasznos munkában töltötte.

Rejtélyes gyilkosság.

BUGYI. Pestmegye. A község egyik legmódosabb parasztagadóját, Miszli Gábort, meggyilkolva találták a szomszédos Felsőszunyogh-pusztai határában. A szerencsétlennel a feje szó szoros értelmében ketté volt hasítva s arca a feismerhetetlenségig összeroncsolva. A megindult nyomozás kiderítette, hogy a meggyilkolt egyike volt a környék egyik legveszedelmesebb banditáinak, a ki tekintélyes vagyonát tisztán lopás és orgazdaság útján harácsolta össze. Meggyilkolása alkalmasint valamelyik ki nem elégitett czinkosa boszújának műve. A nyomozást a legnagyobb erélyvel folytatják.

A tapasztalat sokat tesz.

CSONGRÁD. A felgyői uradalom 120 aratómunkása, akik valamennyien Alpár községben laknak, beüzent Lichtneckert uradalmi intézőhöz, hogy az eddigi szerződési feltételek mellett nem hajlandó tovább dolgozni. Az intéző panaszára dr. Csucs János főszolgabíró nyomban kisetett Alpárra és

tapintatos közbenjárására sikerült a munkásokat arra bírni, hogy az aratóst megkezdjék. Az aratók felvették a munkát.

Harminczegety ökor elpusztulása.

DEBRECZEN. Minap éjszaka, ugy 1 óra után, a Debreczenből indult 1743. számú tehervonat, valószínűleg a váltó visszapatnása miatt, kisiklott. Tizennégy kocsi összetörött és az ezekben elhelyezett harminczegety ökor elpusztult. Emberéletben kár nem esett, csupán Molnár Manó kalauz sérült meg súlyosan. A máv. kára azonban közel 100,000 korona. Az összeütközés miatt a személyvonatok késtek és a forgalom is csak átszállással volt lebonyolítható.

Öngyilkosság ítélet után.

KOLOZSVÁR. Az ítéletáblán marasztaló ítéletet hirdettek ki egy parasztember előtt. Hogy a palotából a börtönbe átkisértek, utközben bucsut vett feleségétől és fiától. Az utóbbi észrevétlenül kést csusztatott apja kezébe. A késsel azán az elkeseredett rab, mielőtt a cellába lépett volna, háromszor mellbe szurta magát. Súlyos sebeivel a rabkórházba szállították.

Sáskajárás Borsodmegyében.

MISKOLCZ. Mezőkövesd, Püspök és Szentistván községek határait a marokkói sáska ellepte. Tarnay alispán kérésére a kormány a sáskairtás iránt intézkedett.

A pup.

NAGYVÁRAD. Gróf Stubenberg bihar-megyei földbirtokos védi uradalman megrázó tragédia történt. Az uradalom főtisztjének, Fodor Jánosnak leánya, Mariska szíven lötte magát. Fodor Mariska pupos volt. Ez a testi fogyatkozás a finom lelkű urileányt szüntelen szomoruvá, zárkózottá tette. Fodor Mariska délelőtt még a konyhában főzött anyjával együtt. Később az édesatyja eltávozott hazulról a pusztára. A fiatal leány apja távozása után szintén kiment az uradalom épületéből. Délben az ebédhez érkezett vissza Fodor János. Csodálkozva látta, hogy leánya a szokástól eltérően nincs az asztalnál. Fodor Jánosné, a pupos leány mostohaanyja az egyik szobában ott találta a leányt a pamlag előtt vérbe fagyva. Apjának revolverével szíven lötte magát és azonnal meghalt. A szülők jelentést tettek az öngyilkosságról a margittai főszolgabírósnál. A helyszínen megjelent hatósági személyek kétségtelenül megállapították, hogy Fodor Mariska önkézevel vetett véget életének. Fodor Mariskát a szomszédos Albison temették el nagy részvét mellett. Tettének oka a pup volt, nem akart tovább élni.

Szerencsétlenül járt gyermek.

PÉCS. Mátyás Károly gépész házában padlásán kis gyermekek gyufával játszottak, minek következtében a tetőzet és a padlás felhalmozott holmi kigyuladt. A játszó gyermekek közül a vendég gyermekek elmenekültek, de Mátyás Károly 5 éves leánykájá szénné égett. A tüzet lokalizálták.

Kéményseprő mint jogtudor.

RUTTKA. Zányi Kálmán kéményseprőmester a napokban tette le a jogtudori vizsgát jeles eredménnyel. Zányi Kálmán a polgári iskola elvégzése után mint rendkívüli hallgató a selmeczványi bányaakadémiát végezte el, mérnök lett s anyja halála után átvette a turóczi megyei kéményseprőség vezetését, melyet apja is folytatott. Zányi, ki kissé betegeskedő és gyengeszemű ember. kedvtelésből és tudásvágyból fogott tanulmányai folytatásához. Letette a besztercebányai főgimnáziumban az érettségit, majd pedig az egyetem jogtudományi karára iratkozott be s most megszerezte a doktorátust is. Zányi a zenéhez is kitűnően ért.

Megszökött huszárok.

SOPRON. Hildeisz János kapuvári esendőrvezető szemleutjában Harta község mellett egy elesigázott fiatalemberrel találkozott, aki katonai vászonruhát viselt. Miután se lábbelije se sapkája nem volt, gyanussá vált az őrsvezető előtt, aki igazolásra szólította fel a legényt. Ez azután elmondotta, hogy tulajdonképpen még egy társa van a faluban és kéreget, mert mind a ketten nagyon éhesek. Sopronból jöttek és marhahajcsárok. Hildeisz nem adott hitelt a legénynek, megkereste a másikat is és mert semmiféle okmányuk nem volt, a laktanyába kisérték őket. Itt azután megvallották, hogy a Bécsben állomásozó negyedik huszárezred közlegényei és január elsején vonultak be szolgálatra. Századjuk most Bruckban tartózkodik, ők is onnan szöktek meg. Elmondták, hogy idősebb társaik embertelensége kényszerítette őket a szökésre, akik

A PITTSBURGI FIÓKIRODA KÉPVISELŐI:

Fiedl Lambert ur .....Steubenville, O.
Kovács Arthur ur .....Pittsburg, Pa.
Finkelstein I. ur .....Homestead, Pa.
Samu György ur .....So. Sharon, Pa.
Andrejkovits Béla ur .....Pittsburg, Pa.

TIZ NYELVET

beszélő magyar ember, aki a magyar, német és angol nyelven kívül az összes szláv nyelveket bírja, magyarul, angolul, németül, románul és tótlul IR ÉS OLVAS, megfelelő állást keres, legszívesebben bank és hajójegyüzletben. Megkeresések így czimzendők: ALEXANDER SÁNDOR, 198 East 3 street, NEW YORK CITY. VII. 2.

MUNKAKERESŐK FIGYELMÉBE!

Honfitársak és honleányok! Ha jó munkát vagy helyet akartok, forduljatok teljes bizalommal Kovács munkaközvetítő irodájához, ahol mindig nagy számmal kerestetnek mindenféle munkások és munkások. Jelenleg is 200 embert keresünk bányamunkára, jó fizetés, sztrájk nincs, gáz nincs, közel Pittsburghhoz. Száz leányt keresünk jó házi és egyéb munkára.

Pontos czim: RUDOLPH KOVÁCH, 1524 PENN AVE. — PITTSBURG, PA.

MINDEN AMERIKAI MAGYARNAK SZÜKSÉGE VAN AZ

AMERIKAI FELKÖSZÖNTŐRE

Rudnyánszky Gyula egyenest az amerikai magyarságnak írta ezt a pompás könyvet.

No de benne is van minden, ami kell. Ünnepeleken, hazafias áldomásokon, egyleti gyűléseken, zászlószenteléseken, családi multságokon, lakodalomban, keresztelőkön és az életben előforduló minden alkalommal nélkülözhetetlen ez a hasznos jó könyv.

ÁRA EGY DOLLÁR.

Kapható a pénz beküldése mellett kiadóhivatalunkban.
Czim: A BEVÁNDORLÓ, 327 East 13 street, NEW YORK CITY.

Hazai Dolgok

Öngyilkos miniszteri titkár.

BUDAPEST. Egy tehetséges, javakorabeli ember vált meg önként életétől: dr. Reiner Zsigmond miniszterelnöki titkár, a jeles publicista a Váci-utca 25. számú házában levő lakásán halántékon lőtte magát és meghalt. Hogy mi vitte rá a sötét elhatározásra, nem tudja senki és nem sejtik legközelebbi hozzátartozói sem. Levelet, amelyben okát adná végzetes tettének, nem hagyott hátra, az utolsó órákig derűs, jókedvű volt és óriás vagyon fölött rendelkezett. Mindezek rejtélyessé teszik öngyilkosságát. Azt hiszik, hogy pillanatnyi elmezavarában ragadott fegyvert maga ellen, de beszélnek arról is, hogy amerikai párbaj áldozata.

Dr. Reiner Zsigmond nőtlen ember volt és együtt lakott két bátyjával, dr. Reiner János egyetemi tanárral és dr. Reiner Ignác miniszteri osztálytanácsossal. A két bátyja gyanútlanul ment el hazulról és a vásárcsarnokba indult takarítónőjük, Bükk Györgyné is. Tizenegyóra tájban jött vissza és be akart nyitni Reiner Zsigmond szobájába, de az ajtót zárva találta. Azt hitte, hogy a gazdája dolgozik és nem akarta zavarni munkájában. Délben hazajött a két testvér és meglepetve kérdezték:

— Zsiga még alszik?

— Nem hinném, — felelte a takarítónő — lehet, hogy ír. Be akartam menni, de nem nyitott ajtót.

Ez gyanusnak tetszett a két testvér előtt és miután hiába szőlítgatták az öcsüket, bezúrták az ajtó üvegtábláját. Ekkor megdöbbentő látvány tárult a szemük elé. Reiner Zsigmond teljesen levetközve ült egy óriási tükör előtt álló karosszékben. A halántéka át volt löve, mellette pedig egy Browning-revolver feküdt, amelyből egy golyó hiányzott.

Nyomban értesítették a rendőrséget, amely Keresztessy Gyula rendőrfogalmazót és dr. Tihanyi rendőrorvost küldte ki. A rendőrorvos konstatálta, hogy az öngyilkosság néhány órával előbb történt, valószínűleg akkor, mikor a takarítónő a vásárcsarnokban járt.

Az öngyilkos alig volt negyvenöt éves. Mielőtt állami szolgálatba lépett, dr. Gaszner Béla királyi közjegyző helyettese volt. A publicisztika terén értékes és becsülhetetlen munkásságot fejtett ki. A nyolcvanas évek végén hosszabb ideig tartó prae-historiai kutatásokat folytatott. Történelmi érdekű gyűjteményével részt vett a millenárius kiállításon és igen sok rendkívül értékes történelmi tárgyat ajánlkozott a különböző muzeumoknak. Közgazdasági, politikai és jogi tanulmányok czéljából hosszabb külföldi tanulmányutat tett. Az Uj-Guineában meghalt ausztráliai utazót, Fenichel Sámalt, utjára ő cserélte fel, mint ahogy áldozatkészsége soha sem ismert hátrált. A keleti vallásu magyar nemzeti egyház szervezése című munkája csak a minap jelent meg és keltett általános feltűnést.

Dr. Reiner Zsigmond óriási vagyont szerzett. Nem kevesebb, mint öt sorsjegy főnyereményt ütött meg. A bazilika sorsjegy második huzásán a 400,000 koronás főnyereményt is ő nyerte meg. A sok pénz, a melyhez jutott, nem zavarta meg abban, hogy tovább is dolgozzék. Szerényen élt azután is és minden idejét hasznos munkában töltötte.

Rejtélyes öngyilkosság.

BUGYI. Pestmegye. A község egyik legmódosabb parasztgazdáját, Miszli Gábort, meggyilkolva találták a szomszédos Felsőszunyogh-pusztá határában. A szerencsétlennek a feje szó szoros értelmében ketté volt hasítva s arca a feismerhetetlenségig összeronsolva. A megindult nyomozás kiderítette, hogy a meggyilkolt egyike volt a környék egyik legveszedelmesebb banditáinak, a ki tekintélyes vagyonát tisztán lopás és orgazdaság útján harácsolta össze. Meggyilkolása alkalmasint valamelyik ki nem elégitett czinkosa boszujának műve. A nyomozást a legnagyobb erélyvel folytatják.

A tapasztalat sokat tesz.

CSONGRÁD. A felgyői uradalom 120 aratómunkása, akik valamennyien Alpár községben laknak, beüzent Lichtneckert uradalmi intézőhöz, hogy az eddigi szerződési feltételek mellett nem hajlandó tovább dolgozni. Az intéző panaszára dr. Csucs János főszolgabíró nyomban kisetett Alpárra és

tapintatos közbenjárására sikerült a munkásokat arra bírni, hogy az aratóst megkezdjék. Az aratók felvették a munkát.

Harminczegety ökor elpusztulása.

DEBRECZEN. Minap éjszaka, úgy 1 óra után, a Debreczenből indult 1743. számú tehervonat, valószínűleg a váltó visszapattannása miatt, kisiklott. Tizennégy kocsi öszszetörött és az ezekben elhelyezett harmincegety ökor elpusztult. Emberéletben kár nem esett, csupán Molnár Manó kalauz sérült meg súlyosan. A máv. kára azonban közel 100,000 korona. Az összeütközés miatt a személyvonatok késtek és a forgalom is csak átszállással volt lebonyolítható.

Öngyilkosság ítélet után.

KOLOZSVÁR. Az ítélőtáblán marasztaló ítéletet hirdettek ki egy parasztember előtt. Hogy a palotából a börtönbe átkisértek, utközben bucsut vett feleségétől és fiától. Az utóbbi észrevétlenül kést csusztatott apja kezébe. A késsel azán az elkeseredett rab, mielőtt a cellába lépett volna, háromszor mellbe szurta magát. Súlyos sebeivel a rabkórházba szállították.

Sáskajárás Borsodmegyében.

MISKOLCZ. Mezőkövesd, Püspök és Szentistván községek határait a marokkói sáska ellepte. Tarnay alispán kérésére a kormány a sáskairtás iránt intézkedett.

A pup.

NAGYVÁRAD. Gróf Stubenberg bihar-megyei földbirtokos védi uradalmán megrázó tragédia történt. Az uradalom főtisztjének, Fodor Jánosnak leánya, Mariska szíven lőtte magát. Fodor Mariska pupos volt. Ez a testi fogyatkozás a finom lelkű urileányt szüntelen szomorúvá, zárkózottá tette. Fodor Mariska délelőtt még a konyhában főzött anyjával együtt. Később az édesatyja eltávozott hazulról a pusztára. A fiatal leány apja távozása után szintén kiment az uradalom épületéből. Délben az ebédhez érkezett vissza Fodor János. Csodálkozva látta, hogy leánya a szokástól eltérően nincs az asztalnál. Fodor Jánosné, a pupos leány mostohaanyja az egyik szobában ott találta a leányt a pamlag előtt vérbe fagyva. Apjának revolverével szíven lőtte magát és azonnal meghalt. A szülők jelentést tettek az öngyilkosságról a margittai főszolgabíróságnál. A helyszínen megjelent hatósági személyek kétségtelenül megállapították, hogy Fodor Mariska önkezével vetett véget életének. Fodor Mariskát a szomszédos Albison temették el nagy részvét mellett. Tették oka a pup volt, nem akart tovább élni.

Szerencsétlenül járt gyermek.

PÉCS. Mátyás Károly gépész házában padlásán kis gyermekek gyufával játszottak, minek következtében a tetőzet és a padláson felhalmozott holmi kigyuladt. A játszó gyermekek közül a vendég gyermekek elmenekültek, de Mátyás Károly 5 éves leánykaja szénén égett. A tüzet lokalizálták.

Kéményseprő mint jogtudor.

RUTTKA. Zányi Kálmán kéményseprőmester a napokban tette le a jogtudori vizsgát jeles eredménnyel. Zányi Kálmán a polgári iskola elvégzése után mint rendkívüli hallgató a selmeczbányai bányakadémiát végezte el, mérnök lett s anyja halála után átvette a turóczi megyei kéményseprőség vezetését, melyet apja is folytatott. Zányi, ki kissé betegeskedő és gyengeszemű ember, kedvtelésből és tudásvágyból fogott tanulmányai folytatásához. Letette a besztercebányai főgimnáziumban az érettségit, majd pedig az egyetem jogtudományi karára iratkozott be s most megszerezte a doktorátust is. Zányi a zenéhez is kitűnően ért.

Megszökött huszárok.

SOPRON. Hildeisz János kapuvári esendőörsvezető szemleutjában Harta község mellett egy elesigázott fiatalemberrel találkozott, aki katonai vászonruhát viselt. Miatán se lábbelije se sapkája nem volt, gyanússá vált az örsvezető előtt, aki igazolásra szólította fel a legényt. Ez azután elmondotta, hogy tulajdonképpen még egy társa van a faluban és kéreget, mert mind a ketten nagyon éhesek. Sopronból jöttek és marhahajcsárok. Hildeisz nem adott hitelt a legénynek, megkereste a másikat is és mert semmiféle okmányuk nem volt, a laktanyába kísérte őket. Itt azután megvallották, hogy a Bécsben állomásozó negyedik huszárezred közlegényei és január elsején vonultak be szolgálatra. Századjuk most Bruckban tartózkodik, ők is onnan szöktek meg. Elmondták, hogy idősebb társaik embertelensége kényszerítette őket a szökésre, akik

A PITTSBURGI FIÓKIRODA KÉPVISELŐI:

Friedl Lambert ur .....Steubenville, O.
Kovács Arthur ur .....Pittsburg, Pa.
Finkelstein I. ur .....Homestead, Pa.
Samu György ur .....So. Sharon, Pa.
Andrejkorits Béla ur .....Pittsburg, Pa.

TIZ NYELVET

beszélő magyar ember, aki a magyar, német és angol nyelven kívül az összes szláv nyelveket bírja, magyarul, angolul, németül, románul és tótul IR ÉS OLVAS, megfelelő állást keres, legszívesebben bank és hajójegyüzletben. Megkeresések így czimzendők: ALEXANDER SÁNDOR, 198 East 3 street, NEW YORK CITY. VII. 2.

MUNKAKERESŐK FIGYELMÉBE!

Honfitársak és honleányok! Ha jó munkát vagy helyet akartok, forduljatok teljes bizalommal Kovács munkaközvetítő irodájához, ahol mindig nagy számmal kerestetnek mindenféle munkások és munkásnők. Jelenleg is 200 embert keresünk bányamunkára, jó fizetés, sztrájk nincs, gáz nincs, közel Pittsburghhoz. Száz leányt keresünk jó házi és egyéb munkára.

Pontos czim: RUDOLPH KOVÁCH, 1524 PENN AVE. — PITTSBURG, PA.

MINDEN AMERIKAI MAGYARNAK SZÜKSÉGE VAN AZ

AMERIKAI FELKÖSZÖNTŐRE

Rudnyánszky Gyula egyenest az amerikai magyarságnak írta ezt a pompás könyvet.

No de benne is van minden, ami kell. Ünnepeleken, hazafias áldomásokon, egyleti gyűléseken, zászlószenteléseken, családi multságokon, lakodalomban, keresztelőkön és az életben előforduló minden alkalommal nélkülözhetetlen ez a hasznos jó könyv.

ÁRA EGY DOLLÁR.

Kapható a pénz beküldése mellett kiadóhivatalunkban.

Czim: A BEVÁNDORLÓ, 327 East 13 street, NEW YORK CITY.

minden ok nélkül folyton ütlegettek őket. Kihallgatásra sem mertek jelentkezni, mert még rosszabb sorssal fenyegették őket. Mindkét huszárt megvasalták és a soproni hadki-egészítő parancsnoksághoz kísérték.

Az örült milliomos.

SZOMBATHELY. Egy szerencsétlen és háborodott agyu ember tűnt el Szombathely utcáiról. Pick Györgynek hívják és nevét a külföldi elmeegógyintézetek is ismerik. A harminczegyéves fiatalember Pick Vilmos milliomos szombathelyi fakereskedő fia s tíz év óta egyik külföldi gyógyintézetből a másikba vitte az apja.

Tavaly került vissza Szombathelyre lát-szólag gyógyultan, fel is mentették a gond-nokság alól, mire a leghihetlenebb pazarlás-ba kezdett. E mellett üldözési mániában szenvedett és éjszakánként felzavarta szomszédjait oktan revolverlövésekkel. Különösen Kisfaludy rendőrfőkapitánytól félt, pöre is volt vele és különben sem mulasztott el egyetlen alkalmat sem, hogy kellemetlenkedjék neki.

Nemrég Szombathelyi Esti Ujság címen lapot indított. Az ujságnak csak három fil-ler volt az ára és az első szám június 28 án jelent meg. Előzőleg hetekig folyt a szerve-zés munkája. A szerkesztőség valóságos fegyvertár volt. A falak tele voltak aggat-va revolverekkel, törökkel és egyéb gyilkos szerszámokkal. Volt egy szerkesztőségi le-tekívje is, azonkívül egy esomó szolga, akik-nek az volt a kötelességük, hogy kidobják a nem tetsző embereket.

A lap beköszöntőjét Pick György irta és lapja czélját a következőkben vázolta:

Engem erkölcsi okok és ethikai czélok ve-zetnek. Czéljaim egyike a kulturnemzetek műveltsége szülte becsületfogalmat és az ha-zamban művelni és növelni. Hiszem, gond-olom, hogy ismeretemmel, tudásommal, ha-esak egy hajszálnyira is, az emberiséget és dolgát előre vihetem. Három a magyar! Aki engem ismer és tudja, hogy a legerősebb ér-zés bennem a jog, az igazságérzés!

Az emberek nevettek az ujságon, amely elég hóbortos volt. Hátul, a regényrovatban a saját kalandjait irta meg Pick a következő címekkel:

- A század legérdekesebb könyve.
- A XX. SZÁZAD SZÉGYENFOLTJA.
- Tizenöt tébolydában jogtalanul fogva.
- A milliomosfi vőlegény a tébolydában.
- vagyis
- A pénz nem biztosít boldogságot.

RIZSÁK JÁNOS

passaici pénzküldő budapesti irodája
IV. Sütő-utca 6. szám alatt van.
Irodavezető: RIZSÁK MIHÁLY.

Élményeim után igaz történet.

Az új vállalkozás veszedelmes örültet esi-nált az eddig meglehetősen csendes ember-ből. Az ablakon dobálta ki lapját az ember-eknek. Egész nap kocsizott a városban, egyik kezében a gyeplőt tartotta, a másik ke-zében pedig egy hatalmas forgópisztolyt szo-rongatott, melylyel lelvéssel fenyegetett mindenkit, aki közeledni mer hozzá. Minap délelőtt is, mikor a legnagyobb forgalom volt, végigcsörtetett az utcán és halállal fenyegette a rendőröket. Le akarták tartó-tatni, azonban nem állította meg kocsiját. Ugy fogtak ki végül rajta, hogy egy markos rendőr felugrott a bakra és átnyalábolta a hatalmas termetű, tagbaszakadt Picket. A többi rendőr ezalatt megállította a kocsit. A szerencsétlen Pick dühöngeni kezdett, mire kényszerzubbonyt húztak rá. Lakására vit-ték, ahonnan ed-áapja orvosi bizonyítvány alapján a gyorsvonattal Lipótmezőre szállít-tatta.

Gyufával játszó gyermekek.

TRENCSENPÉTER. Egy kis parasztfiu gyufával való játszás közben felgyújtotta szüleinek házát, minek következtében még hat szomszédos ház is elhamvadt a gazdasá-gi épületekkel együtt. Az elpusztult épüle-tek nem voltak biztosítva.

Amerikai pánszlávok Magyarországon.

TURÓCZSZENTMÁRTON. Az Egyesült Államok területén szervezkedett pánszlávok tüntető látogatásra készülnek Turócszent-mártonba. Amerikai zászlót hoznak, hogy ily módon tiltakozzanak az ellen a magyar zászló ellen, amelyet annak idején a Nemzeti Szövetség küldöttsége vitt Amerikába. Az amerikai zászló közadakozás útján készült s most külön küldöttség hozta Turócszent-mártonba, ahol az itteni tót kaszinóban helyezik el. Az amerikai pánszláv küldöttség Prágából érkezik, ahol résztvett a szláv tor-naegyesületek kongresszusán. A küldöttség előbb meglátogatja a Pozsonyban, Nagy-szombatban, Vágújhelyen és Zsolnán lakó pánszlávokat, akikkel együtt érkezik Turóc-zsentszentmártonba. A szláv apostolok napján, ünnepélyesen átadják a zászlót, mint az ame-rikai tótok ajándékát. A küldöttség azután Rózsashegyre megy, Hinka plébános látoga-tására, végül pedig a Tátrát látogatja meg. A felvidéki pánszlávok mindenütt nagyban készülnek amerikai elvtársaik fogadására. Az amerikai küldöttség egyébként lehetőleg kerüli a feltűnést. Tagjait magánvendégek gyanánt szállásolják el, társasvacsorájuk is magánjellegű lesz, mert a turócszentmárto-ni vezérkar, hír szerint, nem nagyon rajong a zászlókiállítás eszméjéért, de az ugynevezett felsőbb érdekek kedvéért elfogadja a zászlót.

THE RISING SUN
BREWING CO.

Csehországi módon készülő sör
A legválogatottabb arany árpából, malátából
és mézharmatos cseh komlóból főzik.

FELTÉTLENÜL JOBB BARMILY
IMPORTALT BÖRNEL.

ELIZABETH, N. J.

SZABÓ S. NÁNDOR úr

a Bevándorló érdekében utazik jelenleg New York államban s később a többi magyar telepeket fogja meglátogatni. Előfizetési díjakat felvehet és nevünkben nyugtázhat. Kérjük honfitársainkat, fogadják Szabó urat szívesen.

TÓTH ISTVÁN úr

Buffalóban és környékén képviseli a Bevándorlót. Előfizetési és hirdetési díjak felvételre s nyugtázá-sára fel van jogosítva. Miután Tóth István úr az ottani magyarság köréből tudósítani is fogja lapun-kat, melegen ajánljuk öt honfitársaink figyelmébe és jóindulatába.

BEJCZY SANDOR

delrayi bankja a legrégebbi Michigan állam-ban. Pénzt küld biztos felelősség mellett. Majjegyek eredeti áron minden vonalra. Fényes szalónüzletében vidéki honfitársak is kellemes otthont találnak.

Czím: ALEX BEJCZY, 2112 River st.,
DELRAY, Mich., SAJÁT HÁZBAN.

Gross Ede   Brandler L.

W rkville Boulevard
előkelő magyar kávéház a felsővárosban
1393 MASODIK AVENUE
a 72. és 73 utczák között
Tulajdonosok:
GROSS EDE és BRANDLER L.
MINDEN NAP CZIGANYZENE
Kitünő magyar ételek és italok
Pontos kiszolgálás
POMPÁS BILLIÁRD ASZTALOK

OLVASCINKHOZ.

Dr. Pólya László úr ismét belépett lapunk munka-társai sorába. Mint ilyen előfizetési és hirdetési dí-jakat felvehet és nyugtázhat. Ajánljuk öt honfitár-saink figyelmébe és pártfogásába.

Fényképészeti

Müsterem

Ha ezen hirdetést ki-vetted s hozzá, min-den nap képet után-nyomok

INGYEN

egy óttnagyságu ké-pet.

A legjobb felvételek.
Vasárnap is nyitva.

S. ROBINSON

fényképész

1716 Centre Avenue,
PITTSBURG, Pa.

RIZSÁK JÁNOS, KÖZJEGYZŐ

Magyar pénzküldő és váltó intézete
127-2 IK UTCA, PASSAIC, N. J.

PÉNZT a legpontosabban és lehetőleg leggyorsabban küld az ó-hazába. Az ó-zes hajótársulatok meghatározott képviselője. Mindennemű közjegyzői okiratok szakszerűen kiállítatnak és kon-zulátusilag hitelesítettnek. Jogi, katonai és telekkönyvi ügyekben pon-tossággal járok el.
Reám bízott ügyekben pontosan és lelkiismeretesen járok el
Az utasokat személyesen elkísérem a hajóhoz.
Utbaigazítást, felvilágosítást és tanácsot ingyen adok.

FIÓKÜZLETEK:

ALPHA, N. J.
WHARTON, N. J.

PHILLIPSBURG, N. J.
SOUTH BETHLEHEM, PA.

A VILLAMVONATON

Bűnügyi regény az amerikai életből.

(Hetedik folytatás.)

— Ej, édes Nelly, — mondta hirtelen, — a vén néger eseléd, Jula, azt mondta nekem, hogy valaki volt önnél, mikor jöttem? Szabad tudnom, hogy ki volt az?

— Egy ur! — viszonzá a leány röviden.

— A neve? — kérdezte Elliston élesen a leány szeméi közé nézve, mintha a lelkében akarna olvasni.

Nelly megérezte Elliston lehelletét és így megtudta, hogy ez az ember ivott.

— A nevét? — ismételte Nelly. — Oh, ez önt nem érdekli, mert önt nem ismeri, aki itt volt.

— De ön annál jobban ismeri! — vágott közbe Elliston féltékenyen.

Nelly felegyenesedett.

— Azért jött ön ide, hogy engem sértegeszen?

Elliston szelidebbre fogta tüstént a dől-got s így szólt:

— Nem, bocsásson meg, Nelly, de nem tudom elviselni a gondolatot, hogy esetleg más nyerhetné el, akit én szeretek...

— Elég, Elliston ur! — kiáltotta Nelly.

Elliston is felállt, közelebb ment a leányhoz s hirtelen átkarolta és arcon csókolta.

— Szeretlek, Nelly, — suttogta. — És nem mondok le rólad. Gyere, édesem, szökjünk oda, ahol senki sem választhat el bennünket egymástól!

— Nyomorult! Bocsásson el! — sikolta Nelly haraggal és iparkodott szabadulni Elliston karjaiból.

— Nem, nem galambocskám, nem fogsz elmenekülni! — felelte Elliston oly hangon, hogy Nelly megorzadt. — Majd gondoskodom róla, hogy ne légy másé.

Nelly szerencséjére a másik látogató még nem hagyta el a házat. Nelly pedig hangosan kiáltott, bár Elliston be akarta tartani a száját.

Hirtelen felrántják az ajtót és egy karesu férfi szökken be és még mielőtt Elliston hátrafordulhatott volna, olyan erős lökést kapott, hogy ledőlt a földre.

Elliston azonban rögtön talpon termett és látta, hogy mintegy tizenhétéves fiatalemberrel áll szemben, akinek nagy kék szeméből elszántság és bátorság villog.

— Takarodjék el innen! — kiáltotta a fiatal ember, ökleit felemelve és Nelly mellé állt. — Mert ha nem takarodik, rendőrt hívatok és becsukatom!

— Hogy mersz így szemtelenkedni, te fickó! — sziszogte Elliston haragosan. — Összetöröm a csontjaidat!

S Elliston pisztolyt rántott elő s a fiatal ellenfél fejének szögezte.

Nelly ijedten vetette magát közéjük.

— Ne, az égre, ne! — könyörgött. — Itt nincs hely a verekedésre!

— Igaza van, Darrel kisasszony, — viszonzá a fiatal ember. — De ez a kutya a hibás. És most pisztolylyal áll ki védtelen emberekkel szemben. Szép hőstett, Harper Elliston!

Elliston meghökkent, mikor a nevét hallotta. Nem gondolta, hogy a fickó ismeri.

— Amint látja, ismerem, — folytatta a fiatal ember. — Elég jól leirták előttem a gaz Ellistont. Az eljárás módja szerint nevezhetem is gaznak. Lőjjön hát, gyáva!

Olyan hidegvérrel mondta ezeket, hogy Elliston, bár haragos volt, csodálta.

— Nem, fickó, nem érdemes, — felelte gunyosan és zsebredugta a revolvert. — Nem akarok ártani a jó híremnek, hogy gyerekvért ontok. De azt ne hidd, hogy azért megfedkezem rólad! A legelső kedvező alkalmammal megkapod a virgácsot, úgy, ahogy megérdemelted.

S Nellyhez fordulva, merev meghajlással így szólt:

— Isten önnel, Darrel kisasszony. Még látni fogom.

A következő perczben elhagyta a szobát.

— Hála Istennek! — kiáltotta Nelly felélegezve.

— Rosszabbul is végződhetett volna! — jegyezte meg a fiatal ember. — Ugy-e, nem tévedtem, mikor Ellistonnak neveztem?

— Nem.

— Gondoltam is. Látja, Harry Bernardnak igaza volt, mikor óvta önt ettől az embertől.

— Mikor jön el Harry? — kérdezte Nelly kíváncsian.

— Harry támogatja az ön bátyját a gyilkosok utáni hajszában, — viszonzá a fiatal ember — és így el fog telni néhány hét, mielőtt jelentkeznék itt. Remélem azonban, hogy meg lesz elégedve, ha hallja, hogy ön hű maradt hozzá. Ebben az Ellistonban sohasem bízott meg, azért is küldött engem ide, hogy figyelmeztessem önt, hogy óvja magát ettől a gaztól.

— Igazán hálás vagyok, Garrett ur.

— Mindenki egyszerűen csak Paulnak nevez. Darrel kisasszony.

— És mindenki, azaz a jóbarátaim, engem csak egyszerűen Nellynek, — felelte a leány pajkos mosolylyal.

— Nos, akkor hát legyünk Nelly és Paul! — tréfált a fiatal ember.

A csuf esetet hamar elfeledték és elesevegtek és elnevetgéltek egy darabig, mint a vidám gyermekek szoktak.

Elliston a legközelebbi vonattal elhagyta a várost.

Már késő este volt, mikor Martha Skarlet, aki munkája mellett, a maga ismert piszkos szobájában elbóbiskolt, hangos kopogásra riadt fel. Megtörülte szeméit, az ablakhoz eszoszogatott és egy vörösbajuszu embert bocsátozott be: Stuart Rocky tanár urat.

Na, nem örül, hogy lát, Skarlet anyó?

— Nem tudnám, miért? — felelte az asszony mogorván s egy széket tolván a tanár ur elé, maga pedig egy zsámolyra ült.

Megmondtam, — felelte a tanár ur, nem törődve az asszony rossz kedvével. — Mert én vagyok Chicagóban a maga legjobb barátja.

— Ezzel nem sokat mond! — kaczagott Skarlet anyó keserűen.

— Igazán nem?

— Ugyan ki törődik itt velem, amióta az unokaöcsém elhúrczolták. Nekem már mindegy volna, ha meghalnék, de nem akarok meghalni, mert...

— Mert?

— Mert még előbb boszút akarok állni! — kiáltotta az anyó villogó szemekkel.

A tanár ur mosolygott magában.

Kis idő múlva elkezdte:

— Értem érzelmeit, Skarlet anyó és mert az érzelmei jogosak, segítségére akarok lenni, hogy boszuvágyát kielégíthesse, feltéve, hogy csakugyan azon akar boszút állani, aki...

— Megmondom én: Darrelen, ezen a ver-szopón! — ordította Martha.

— Gondoltam is! Tehát örülne, ha látná, hogy Darrel szenved?

— Ez volna életem egyetlen öröme!

— Akkor hát hallgasson ide: Ennek a Darrelnek van egy igen esinos huga, aki vele lakik egy kis városban Chicago és St.-Louis között. Ó az egyetlen testvére Darrelnek és ezért Darrel nagyon szereti és nem képzelhetek csapást, mely jobban sújtaná Darrel szívéit, mintha a hugával tennék valamit.

— Jó, jó! — bólintott az asszony.

— Darrel gyakran hosszabb ideig távol van hazulról.

— És ilyenkor a leány egyedül van?

— Igen, egy vén néger asszonnyal. Egy ismerősöm, egy igen gazdag ur, nagyon szeretné, ha megszöktethetné ezt a leányt. Hogy mi ezébből, az itt mellékes. A fő, hogy jól fizet. Az egyetlen tehát, amit magától kérünk, az, hogy adjon itt egy szobát annak a

WARADY LAJOS

Hazai peres, — katonai ügyek pontos elintézése.

Pénzküldés az 6-hazába.

Az összes hajóvonalak képviselője.

HÁZAK VÉTELE S ELADASA.

magyar közjegyző

449 S. BROAD ST., TRENTON, N. J.

DEUTSCH TESTVEREK

BANKHÁZA

317 East Houston st., NEW YORK.

Törvényes képviselői a legjobb hajóvonalnak, Hamburg, Bréma, Rotterdam, Antwerpen vagy Fiumén át a Cunard vonalon.

Pénzküldemények továbbítására az 6-hazába a legmegbízhatóbb cég.

KÖZJEGYZŐI HIVATAL.

Magyar kölcsönkönyvtár, tűzbiztosítás, csomagok kihozatala és hazaszállítása.

Levélczím:

DEUTSCH BROS.,

317 East Houston st., NEW YORK.

MONOPOL KÁVÉHÁZ

RUDNER és ROTH, tulajdonosok

NEW YORK 145 Második Avenue, a kilencedik utca sarkán

Kitünő ételek és italok

A Magyaroknak Kedvenc találkozási helye

Szombat és vasárnap este elsőrangú cigányzene

leánynak és vigyázzon, hogy Darrel kisasszony, ha egyszer itt lesz, meg ne menekülhessen és ne érintkezessék a világgal. Megértett?

— Teljesen!

— És magára vállalja, hogy egy ideig felügyel a leányra?

— Oh, hogye! — felelte Skarlet anyó.

De még mielőtt többet mondhatott volna, halk ühmögés hallatszott.

Mindketten megriadtak és az ajtó felé néztek, mely félig nyitva volt.

Egy álarczos alak termett a szobában. Csak a szemének villogása látszott az arcából.

A tanár ur odaugrott, revolvert rántott és célzott s elsütötte azt.

XIV.

Nellyt elrabolják.

Richard Darrel ugyancsak felháborodott, mikor Burlingtonban ilyen váratlanul letartóztatták.

— Nagyon tévednek, — tiltakozott a rendőrtisztviselő előtt, — mert én épp titkosrendőr vagyok.

— Ezt mindenki mondhatja! Ha megpróbál menekülni, főbelövöm! — felelt a rendőrtisztviselő és pisztolyt tartott Darrel elé.

Darrelt ugyancsak leverte ez az eset. Egy előkelő burlingtoni család leányának tetejét kellene gondoznia és értesíteni akarná a rokonokat a szomorú esetről. Most ez mind elmarad egyelőre.

— Vezessen a feljebbvalójához! — követte Darrel a rendőrtisztviselőtől. — Ismerem jól és meg fogok neki mindent magyarázni.

E közben egy másik rendőrtisztviselő is közeledett, kinek az első megparancsolta, hogy verje bilinesekbe Darrelt.

— Ez mégis csak sok! — kiáltotta Darrel haragosan. — Vigyázzon, hogy mit tesz, mert rosszul járhat! A főnöke ismer engem, vezessen hozzá!

— Ezt épp megtehetjük! — felelte a második rendőrtisztviselő.

— De állítólag igen veszedelmes ember! — óvta az első.

— Na, ez hallatlan! — pattant fel Darrel. — Hát kinek tartanak tulajdonképpen?

— Maga Slim Steve, aki részt vett Arnold meggyilkolásában.

— Honnan kapták ezt a felvilágosítást;

— Semmi köze hozzá!

— Csak nem olyan félvállról, uram! — kiáltotta a titkosrendőr, türelmét veszítve. — Nézzenek ide, azután gondolják meg még egyszer, hogy mit tesznek.

S felvetette a gallérját és az elképedt rendőrtisztek meglátták a csillagot, mely a chicagói titkosrendőröknek ismertető jele volt.

— Csakugyan egy chicagói titkosrendőr! — hebegték elképedten.

— Igen, az vagyok. És most előre! Vezessenek főnökükhöz!

A rendőrtisztek eleget tettek kívánságának.

A rendőrfőnök természetesen felismerte a titkosrendőrt és mentegetődzött a félreértés miatt.

— Ne vegye rossz néven embereimnek, — mondotta, — de értesítést kaptak egy, illinois kis városkából, hogy egy veszedelmes gonosztevő utban van és itt fog kiszállani. A személyleírás épp önre illett. Ebből támadt a félreértés.

— És tudják azt is, hogy ki küldötte a táviratot?

— Valószínűleg a polgármester.

— És hogy hívják azt a várost? — kérdezte Darrel, aki ebben a táviratban ellenségeinek egy újabb cselvetését látta.

— Waldbury.

A titkosrendőrt ez igazán meglepte.

— Nem értem, — mondta fejrázogatva. — Hiszen Waldburyban lakom én s ott mindenki ismer. Talán valaki rossz tréfát csinált.

És önkéntelenül Harper Elliston jutott az eszébe.

— Meglehet, — viszonzá a rendőrfőnök, — de én az ön helyében nem türném el az ilyen tréfát. Akarja, hogy tüstént táviratozzak?

— Nem, hagyjuk egyelőre, — felelte Darrel. — Néhány nap múlva visszatérek Waldburyba s akkor végére járok a dolognak.

Eltávozott a rendőrhivatalból és felkereste Sybilla Osborne rokonait — egy nagynénjét és egy nagybátyját — s közölte velük a leány szomorú esetét.

A rokonokat ugyancsak meglepte ez a hír, mert Sybilla tíz nap előtt hagyta el a házat azzal az ürügyel, hogy az apja barátait látogatja meg és eltávoztakor nem volt rajta elmezavarnak semmi nyoma.

Darrel nem soká időzött Burlingtonban, csak ameddig épp elláthatta teendőit. Sürögösen találkozni akart Harry Bernarddal, ezért egyenesen St.-Louisba utazott.

Egészen kiábrándult itt, mikor azt hallotta, hogy a fiatal ember már három nap előtt elhagyta a város s Chicagoba ment.

Boszankodva utazott el Darrel St.-Louisból s legelőbb is Waldburyba ment, hogy megnézzze, mint van a huga, kiről már két hét óta nem hallott.

Megérkeztek a pályaházban egy táviratot kézbesítettek neki, melyben Harry Bernard felszólítja, hogy fontos közlendők végett jöjjön azonnal Chicagoba.

— A legközelebbi vonatig még egy óram van, — mormolta Darrel. — Addig megnézem Nellyt.

A vén néger cseléd megörült, mikor gazdáját meglátta.

— Hát az urnöt miért nem hozta haza, uram?

— Megbolondultál, te vén asszony! — kacagott Darrel. — Hát azt hiszed, hogy utközben „urnöt“ szereztem magamnak?

A vén cseléd rábámult Darrelre.

— Oh, uram, mit gondol rólam? Hiszen csak Nelly kisasszonyt értem!

— Nellyt? Hát nincs itthon?

— Uram kérde? Hát persze, hogy nincs! Hát nem ön küldött érte?

Most Darrel bámult a vén cselédre.

— Nem értelek, Julia! — mondta türelmetlenül. — Amióta elmentem, nem láttam a hugomat és ha utánam jött, igen nagy ostobaságot cselekedett. Hiszen tudja ő jól, hogy nem maradok sokáig egy helyütt!

A vén néger cseléd felelet helyett befutott a szomszéd szobába és egy sárga borítékkal a kezében tért onnan vissza.

— Tessék, itt van! — kiáltotta lelkendezve. — Ha nem ön írta ezt, uram, akkor nem tudom ki.

Darrel a boríték után kapott és kirántotta belőle a következő levelet:

RAJCS ZOLTÁN úr

Canadában és az Egyesült Államokban utazik a Bevándorló érdekeiben. Előfizetési díjakat felvehet és nevünkben nyugtázhat. Rajcs Zoltán urat különösen ajánljuk honfitársaink figyelmébe.

REICHMAN TIVADAR úr

képviseli Freelandon és környékén lapunkat. Előfizetési díjakat felvehet és nyugtázhat. Ajánljuk őt ottani honfitársaink figyelmébe.

HA BETEG

és szüksége van megbízható orvosságokra, úgy forduljon bizalommal ERPF ARTHUR

őhazai okleveles gyógyszerészhez

☛ **PITTSBURGHBA** ☛ ahol kapható mindennemű hazai gyógyszer és különlegesség, továbbá szépitők és pipere cikkek.

Ugy hazai mint itteni receptek pontosan készíttetnek. Pósta megrendeléseknek pontosan eleget tesznek.

Pontos cím:

LINCOLN PHARMACY
Pittsburg, Pa — — 2307 Forbes street.

LEGJOBB, LEGOLCSÓBB

hazai regény és imakönyvek, hangszerek és kották, valamint mindennemű hazai importált árucikkek FALKENSTEIN SOMÁ-nál szerezhetők be.

— Irjon árjegyzékért. —

FALKENSTEIN SOMA,
a „Bevándorló“ new yorki megbízottja.
314-316 E. 9th St., 1. floor. New York.

EURÓPAI GYÓGYINTÉZET.

Bármily régi betegségben is szenved s ha orvosai ez ideig hiába gyógykezelték, forduljon bizalommal hozzánk. A mi európai gyógyintézetünkben mindennemű betegségek gyorsan és sikeresen kezeltetnek.

ORVOSI TANÁCSOT INGYEN ADUNK.
Redelő-órák hétköznapon reggel 9 órától esti 8 óráig, ünnepnap délelőtt 10 órától délután 3 óráig.

EUROPEAN MEDICAL INSTITUTE
402 GRAND ST. — — PITTSBURG, PA.

CHICAGO ÉS KÖRNYÉKE MAGYARSÁGÁNAK FIGYELMÉBE!

Dr. BOTTLIK LAJOS

BUDAPESTI EGYETEMES ORVOSTUDOR

volt csász. és kir. katonar orvos, a magyar kir. posta-, táviráda és telefon, a m. kir. államvasutak és a csász. és kir. Kassa-Oderbergi vasut volt orvosa

Jelenleg chicagói kórházi igazgató-főorvos, konzulátusi orvos, a legkülönfélébb és legsúlyosabb betegségeket a legtudományosabb alapon és az orvosi tudomány eddig elért legmagasabb színvonalán, a legjobb eredménnyel gyógyítja. Különös szakképzettséggel gyógyít mindenféle férfi és női betegségeket a legnagyobb TITOKTARTÁS mellett jótállással. — Levelekre válaszol:

Dr. LOUIS BOTTLIK

420 SO. HALSTEAD STREET. — — — Telephone Monroe 1116. — — — CHICAGO, ILL.

Chicago, 1889. április 30.

Édes Nelly!

Jöjj a legközelebbi vonattal, mert látni szeretnék. Majd Julia ellátja a házat visszatérteig.

Ne várjalak hiába.

Richard.

A titkosrendőr némán rámeredt a levélre. Nem tudta, mit gondoljon, mert a kézírás épp olyan volt, mint a magáé.

— Mikor jött ez a levél? — kérdezte végre.

— Tegnap.

— Postán?

— Igen.

Darrel összeráncolta a homlokát, összeszorította a kezében a levelet és izgatottan föl s alá járt a szobában.

— Valami nincs rendén? — tudakolta a eseléd.

Darrel megállt előtte.

— Julia, mikor ment el a hugom? — kérdezte Darrel olyan arccal, hogy a néger eseléd megrémült.

— Tegnap, a délutáni vonattal.

Darrel nem kérdezett többet. Kisietett a pályaházhoz, hogy a legelső vonattal Chicagóban teremjen.

Kimondhatatlan izgatottság fogta el, mert Nelly volt a legdrágább kincse ezen a világon és félt, hogy bűnös szándékkal esaltak el.

Kinek a műve ez a gyalázatosság?

Darrel ököltre fogta kezét, haraggal mormolta:

— Jaj annak a gazembernek, aki ezt megtette!

XV.

Ördögi kezek közt.

Abban a pillanatban, mikor Stuart Rocky pisztolyát a váratlan hallgatóra elsütötte, ez már rég eltűnt és már csak gyorsan távozó lépteit hallatszottak.

Mikor a tanár úr visszajött a szobába, pisztolya még füstölgött.

— Eltalálta? — kérdezte Mártha asszony.

— Sajnos, nem!

— Hja, ha az ember rossz lövő! — szölt Mártha asszony gunyosan.

(Folytatás következik.)

The Friedman Print

215 BOWERY NEW YORK

Elvállalja alapszabályok s minden-

nemű nyomtatványok elkészítését.

Kitűnően felszerelt magyar nyomda.

A „BEVÁNDORLÓ”-T ITT KÉSZITIK.

Elv: csinos kiállítás olcsó árak mellett.

ÖT NAP A CSENDES VIZEN

**NEW YORKBÓL
NEW ORLEANSBA****A Southern Pacific Utján**

Személyszállító hajók

**NEW YORKBÓL MINDEN
SZERDÁN DÉLBEN INDULNAK.**

New Orleansban kapcsolatunk van az összes vasutakkal minden helyhez

Louisianában, Texasban, New Mexicóban, Arizonában és Californiában

Kérdezősködhetni New York, Broadway 1 vagy 349 sz. alatt

I. BOSS
111 SECOND STREET — — — PASSAIC, N. J.
Mindenféle szivarok és dohányok importálójá.
KÜLÖNÖSEN JÓ A KOSSUTH ÉS GRÓF
BATTHYÁNYI DOHÁNY
Megrendelések nagyban és kicsinyben vidékre is

CHARLES R. KEAR

HARRY F. POTTER

elnök

pénztárnok

ELSŐ NEMZETI BANK

First National Bank

MINERSVILLE, PA.

Alapított 1864-ben. Schuylkill-County legöregebb nemzeti bankja.

Alaptőke \$50,000,00

Tartalékalap és szét nem osztott nyereség \$75,000,00

Elfogad pénzbetétet és a pénzt csekk alapján vagy szóbeli felkérésre azonnal visszafizeti.

Pénzküldéseket a világ bármely részébe bank- vagy póstaútvány útján eszközöl.

THE "STATE BANK"

AZ ÁLLAM BANKJA.

378 Grand Street, New York City.

Elnök Richard O. L., alelnök Kohn Arnold, másodalelnök Burckett L. Walter, pénztáros Voorhis A. I., alpenztáros Kneisel János.

Tőke, felesleg, nyereség, több mint \$1,000,000

Betétek több mint 16,000,000

Pénzküldeményeket elfogadnak a világ minden részébe.

Hajójegyek minden vonalra kaphatók.

KÉPVISELŐINK.

A Bevándorlót a következő urak képviselik a következő helyeken olyképp, hogy erőfizetési díjakat felvehetnek és nevükben nyugtázhatnak:

Krupcsinszky Adolf ur ..... Elizabethport, N. J.
Makray Jenő ur ..... South River, N. J.
Panykó István ur ..... New Brunswick, N. J.
Perbeth Ferenc ur ..... Union City, Conn.
Getsy János ur ..... Torrington, Conn.
Sághy József ur ..... Wells Creek, Pa.
Torhán János ur ..... Yonkers, N. Y.

Ami Kedvelt Bankárunk**JOS. TOMCSÁNYI**

Homestead, Pa. Duquesne, Pa.

MEGBIZHATÓ BANKÁROK

E rovat alatt oly bankcégeket nevezünk meg, amelyekhez honfitársaink bátran fordulhatnak pénzküldés vagy pénzbetétek czéljából.

NEW YORK ÁLLAM.

Knauth, Nachod és Kühne, 15 William street, New York.

Kiss Emil, 104—2nd Ave., New York.

Németh János, 457 Washington street, New York.

Deutsch Testvérek, 317 Houston street, New York.

Pénzküldés, hajójegyiroda és közjegyzői hivatal.

The Oriental Bank, 182—184 Broadway, New York.

Csekkontó, hitellevelek, külföldi értékpapírok megvétele és eladása.

PENNSYLVANIA ÁLLAM.

B. Hendler, successor to A. Hendler Sen. & Co. Cassandra.

Pénzküldemények Magyarországra és Európa bármely részébe olcsón, gyorsan és biztosan. Hajójegyek az összes vonalakon az ó-hazába és az ó-hazából sehol olcsóbban nem kaphatók.

First National Bank, Első Nemzeti Bank, Minersville.

Alaptőke \$50,000.00, tartalékalap és szét nem osztott nyereség \$75,000.00. Elnök Charles R. Kear, pénztáros Harry F. Potter.

Róth József és Fiai, a monongahela völgynek legelső bankháza, saját épületében, ötödik Ave. és Locust street sarkán, McKeesport, Pa.

Pénzküldés az ó-hazába gyorsan, pontosan a legolcsóbb árfolyam mellett. Hajójegy eladás az összes vonalakra a legalacsonyabb árak mellett. Közjegyzői okiratokat szakértelemmel kiállítanak és a konzultációs hitelesítést beszerzik. Jos. Roth and Sons.

Hungarian American Savings & Trust Co., Duquesne Magyar Amerikai Takarékos és Hitelezési Társulat, Duquesne.

Alaptőke és fölösleg 175,000.00 dollár. Pennsylvania állam legerősebb bankházának egyike s az egyedül magyar államilag ellenőrzött magyar bank Amerikában. Igazgatói és részvényesek magyarok. Fél két százalékos csekk számlára, 4 százalékos betéti számlára. Pénzküldés, hajójegy eladási és közjegyzői iroda.

Klein Jakab, magyar bank és váltóüzlete, 1340 Penn Avenue, Pittsburg.

Megbízható pénzküldő és hajójegy elárúsító. Kiváló közjegyzői okiratokat és elvállalja hazai ügyek elintézését.

Tomcsányi József, Homestead és Duquesne.

MICHIGAN ÁLLAM.

The People's Savings Bank, A nép takarékos bankja, Detroit.

Alapított 1871, tőke \$500,000, fölösleg \$350,000, takarékbetétek 11,000,000. M. W. O'Brien elnök, E. A. Schulte alelnök, Geo. E. Lawson pénztáros, J. R. Bodde segédpénztáros, R. W. Smylie ellenőr, J. E. Keena jogtanácsos. Fióküzlet Gratiot Ave., elnököző Ino. N. Wolfschlagel.

MISSOURI ÁLLAM.

The Farmer's & Miner's Trust Company, a gazdák és bányászok truszt kompániája, Bonne Terre.

Bejegyezett 1890-ben. Tőke \$100,000.00. R. R. S. Parsons elnök, F. J. Thomure alelnök, F. H. Dearing titkár és pénztáros.

OHIO ÁLLAM.

Perczel Lajos, 532-534 Pearl street, Cleveland.

WISCONSIN ÁLLAM.

Merchants and Savings Bank, Kereskedelmi és takarékos bank, Kenosha.

Wisconsin állam felügyelete alatt. H. B. Robinson elnök. Tőke \$25,000. Elad hajójegyeket minden vonalra. Pénzeket elküld a világ bármely részébe. Takarékbetéteket elfogad.

NEW JERSEY ÁLLAM.

Rizsák János, 128 Second street, Passaic.
The People's Bank & Trust Company, 185 Main Ave. Passaic.

Népbank és truszt kompánia. Elfogad betéteket és kamatokat fizet utánuk. Csekkontókat nyit. Tőke és fölösleg 330,000.00 dollár.

Chester Frank Dyer urnak, az amerikai Egyesült Államok budapesti főkonzulának irodája Budapeston, V. Wurm-udvar 21. szám alatt van. A főkonzul fennmaradó ügyeinek irodája: Fiume, Andrassy ut 22. Magyar amerikalak, akik az ó-hazában nehézségekkel találkoznak, forduljanak oda.